

I. DÜNYA SAVAŞI'NIN SEBEPLERİ

Büyük yangın nasıl başladı?

Avrupa yüzyıllardır birikiyordu, 1914'te kıvılcım yeterli oldu.

AVRUPA'DA GERİLİM ARTIYORDU

19. yüzyılın sonlarında Avrupa devletleri; daha fazla toprak, ham madde, pazar, güç ve prestij için birbiriyle yarıştıyordu. Bu rekabet; ittifaklar, silahlanma ve milliyetçilik ile birleşince, küçük bir olayın bile büyük bir savaşı başlatacağı bir ortam oluştu.

Avrupa, barıştan çok rekabetin limanı hâline gelmişti.

BAŞLICA SEBEPLER

Sömürgecilik

Yeni topraklar ele geçirme yarışı devletleri karşı karşıya getirdi.

AFRİKA

Pazar

Üretilen mallar için yeni pazarlar aranılıyordu. Ekonomik rekabet savaşı körüklüyordu.

Hammadde

Sanayileşen ülkeler ham madde kaynaklarını ele geçirmek istedi.

ASYA

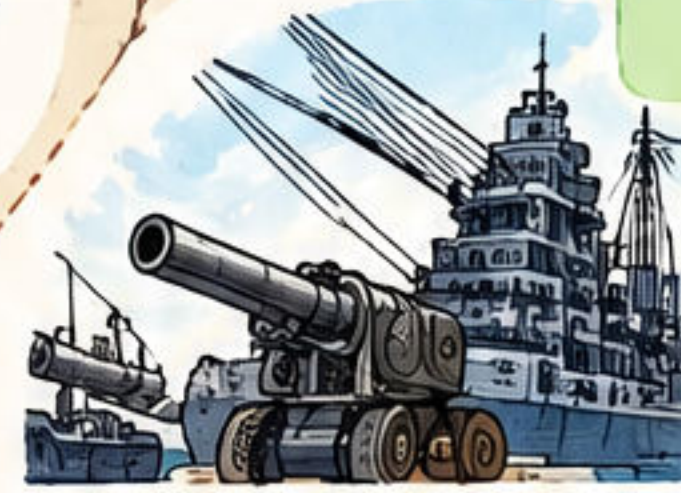
Milliyetçilik

Farklı milletler bağımsızlık isteyince imparatorluklar zayıfladı, gerilimler arttı.

Silahlanma yarışı

Devletler birbirlerine karşı daha güçlü ordular kurmak için silahlanmaya hız verdi.

BİR SUİKAST SAVAŞI BAŞLATABİLİR Mİ?

28 Haziran 1914'te Avusturya-Macaristan veliahtı Arşidük Franz Ferdinand, Saraybosna'da bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürüldü. Bu suikast, zaten gergin olan Avrupa'yı adeta ateşe attı ve kısa süre sonra I. Dünya Savaşı başladı.

Küçük bir kıvılcım, koca bir yangına dönüştü.

LGS BİLGİSİ

Genel sebep – özel sebep – görünür sebep

Genel sebepler

Uzun sürede biriken, tüm Avrupa'yı etkileyen siyasi, ekonomik, sosyal nedenlerdir.

Özel sebep

Belirli devletler arasında yaşanan, savaşı daha da yaklaştıran nedenlerdir.

Görünür sebep

Savaşı fiilen başlatan olaydır. (Saraybosna Suikastı)

UNUTMA!

- ✓ Avrupa devletleri arasında sömürgecilik, hammadde ve pazar için rekabet vardı.
- ✓ Milliyetçilik, çok uluslu imparatorlukları zayıflattı.
- ✓ Silahlanma yarışı devletleri savaşa hazırladı.
- ✓ Devletler arasındaki ittifaklar, savaşın yayılmasını kolaylaştırdı.
- ✓ Saraybosna Suikastı, I. Dünya Savaşı'nı başlatan görünür sebeptir.

Tarihte hiçbir olay tek başına yaşanmaz.

SANAYİ İNKILABI VE SÖMÜRGEÇİLİK

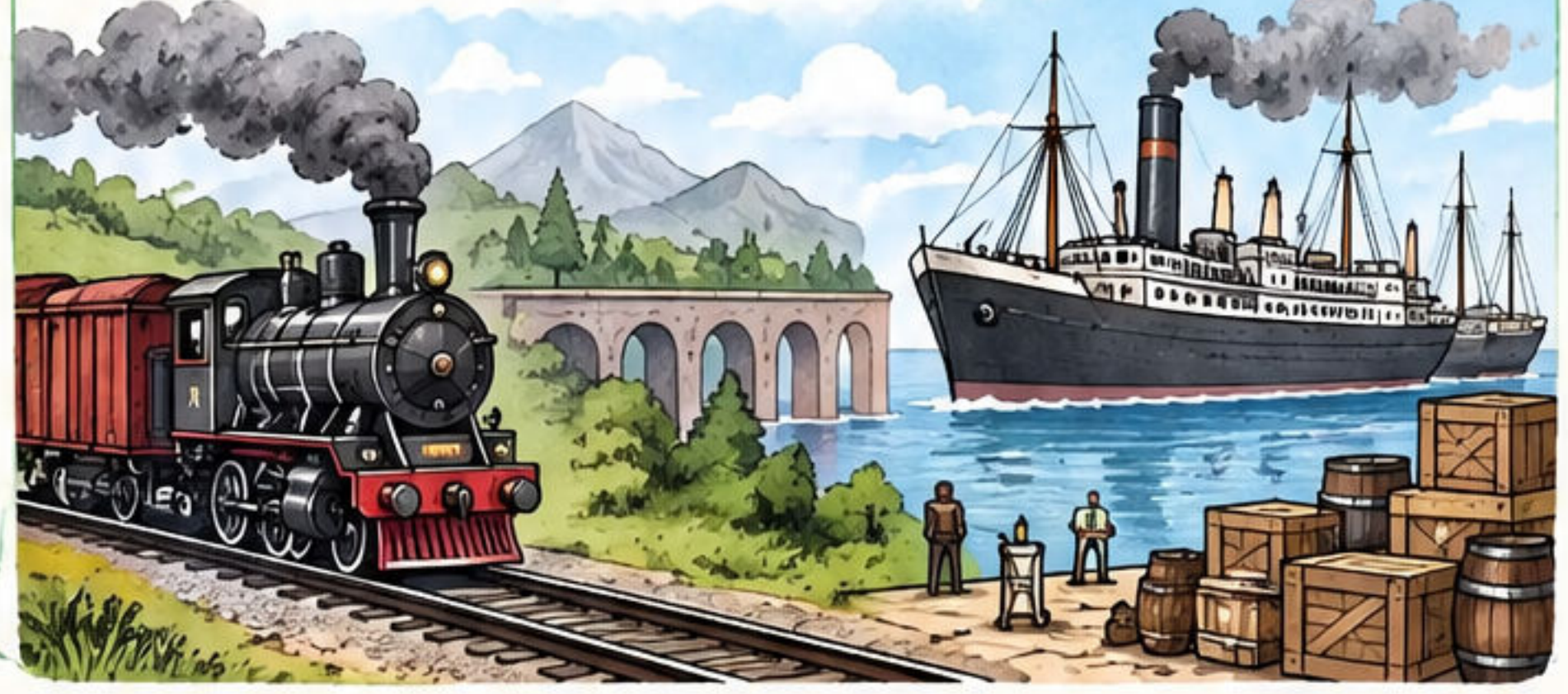
SANAYİ İNKILABI: BÜYÜYEN ÜRETİM

19. yüzyılda buhar gücüyle çalışan fabrikalar, makineler ve demiryolları sayesinde Avrupa'da üretim hızla arttı. Daha fazla üretim, daha fazla hammadde ve daha geniş pazar ihtiyacı doğurdu.

DEMİRYOLLARI VE ULAŞIM

Buharlı lokomotifler ve gelişen deniz ulaşımı, malların ve askerlerin daha hızlı ve daha uzak yerlere taşınmasını sağladı. Bu da sömürgecilik faaliyetlerini kolaylaştırdı.

SÖMÜRGEÇİLİĞİN NEDENLERİ

Hammadde ihtiyacı

Fabrikaların çalışması için pamuk, kömür, demir, kauçuk, tahıl gibi hammaddeye ihtiyaç vardı.

Ürünleri satacak pazar

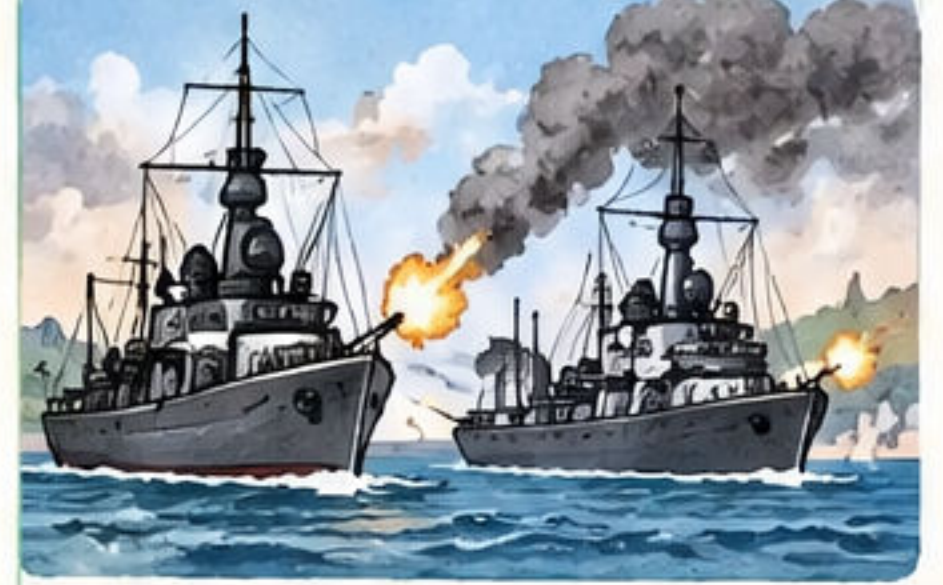
Avrupa'da üretilen mallar için yeni ve geniş pazarlara ihtiyaç duyuluyordu.

Sömürge yarışı

Avrupa devletleri, daha fazla toprak elde etmek için Afrika ve Asya'da birbirleriyle yarışa girdiler.

Ekonomik çıkar çatışması

Sömürgeler ve ticaret yolları, devletler arasında ekonomik çıkar çatışmalarına ve savaşlara yol açtı.

NEDEN - SONUÇ İLİŞKİSİ

Sanayi İnkılabı

üretim arttı

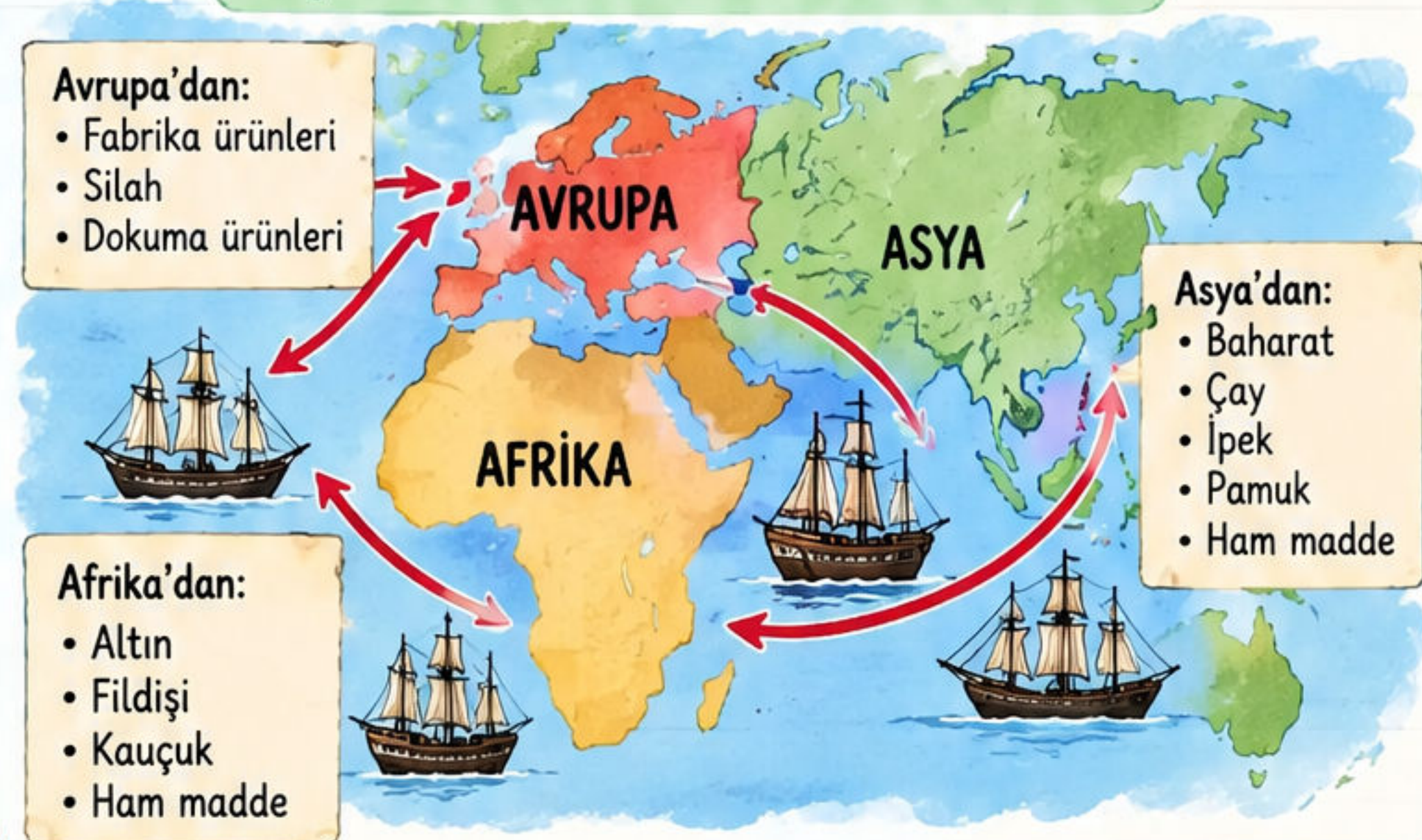

hammadde ve pazar arayışı

sömürgecilik

ÜÇ KITA ARASINDA TİCARET AĞI

GÜNLÜK HAYATLA BAĞLANTI

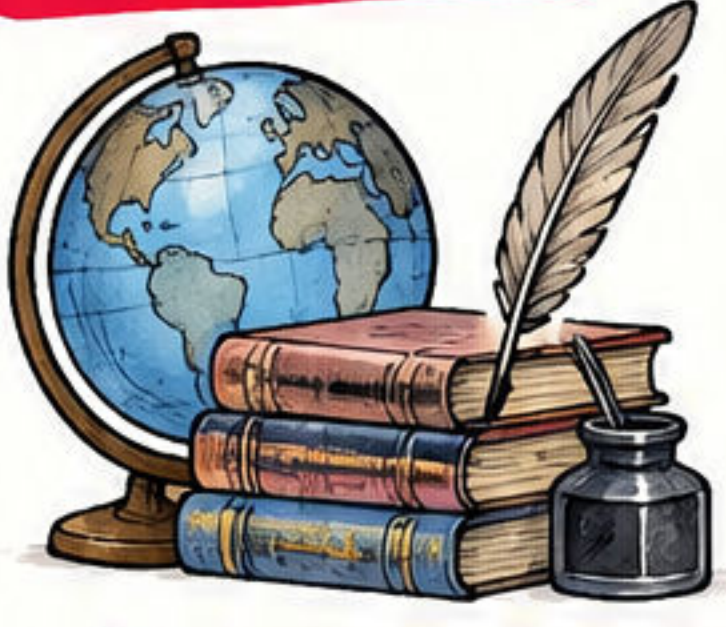

Bir fabrikanın büyümesi neden başka topraklara ilgiyi artırır?

Fabrika büyüdükçe daha fazla hammaddeye ihtiyaç duyar ve daha fazla mal üretir. Bu malları satmak için yeni pazarlar gerekir. Kendi ülkesinde yeterli hammadde ve pazar kalmayınca, başka topraklara yönelir.

Sanayi İnkılabı, sömürgeciliği doğurdu; sömürgecilik ise dünyayı birbirine daha da bağladı.

MİLLİYETÇİLİK VE İMPARATORLUKLAR

Farklı milletler, aynı topraklar... Değişen dünya!

FRANSIZ İHTİLALİ

1789'da başlayan Fransız İhtilali, halkın egemenliği, eşitlik ve milliyetçilik fikirlerini yaydı.

MİLLİYETÇİLİK AKIMI

Milliyetçilik, aynı dil, din, kültür ve tarihi paylaşan insanların tek bir millet çatısı altında devlet kurma isteğidir.

Balkanlarda farklı milletler, kendi ulus devletlerini kurmak için mücadele etmeye başladı.

ULUS-DEVLET FİKRİ

Ulus-devlet fikri, her milletin kendi devletini kurma hakkını savunur. Bu fikir imparatorluklardaki çok uluslu yapıya karşı bir tehdit oluşturdu.

AVRUPA VE BALKANLARDA İMPARATORLUKLAR (19. YÜZYIL)

Başlıca Devletler ve İmparatorluklar

- Osmanlı Devleti
- Avusturya-Macaristan
- Rusya
- Fransa
- Almanya
- Diğer devletler

MİLLİYETÇİLİK → AZINLIK İSYANLARI → SİYASİ PARÇALANMA

Milliyetçilik

Azınlık isyanları

Siyasi parçalanma

OLUMLU FİKİR (Milletler için)

- Halkların kendi kaderini tayin etme hakkını savundu.
- Bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini teşvik etti.
- Kültürel kimliklerin korunmasına katkı sağladı.

İMPARATORLUKLAR İÇİN RİSK

- Çok uluslu yapıyı zayıflattı.
- Azınlık isyanlarını artırdı.
- Toprak kayıplarına ve imparatorlukların dağılmasına neden oldu.

Milliyetçilik eski dünyayı sarsıp, yeni bir çağın kapısını açtı.

Milliyetçilik, imparatorlukları zor durumda bıraktı; Avrupa'nın siyasi haritasını değiştirdi.

BÜYÜK DEVLETLERİN ÇIKAR ÇATIŞMALARI

Aynı dünya,
farklı çıkarlar!

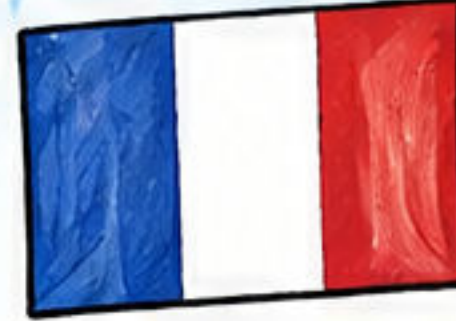

İngiltere

- sömürgelerini korumak ve genişletmek

Dünya ticareti ve deniz yolları İngiltere için hayati öneme sahipti.

Fransa

- Alsas-Loren'i geri almak

1871'de kaybettiği Alsas-Loren'i geri almak, Fransa'nın temel hedefiydi.

Ekonomik Rekabet

Pazar, hammadde ve sömürge yarışı

Siyasi Rekabet

Nüfuz alanları, ittifaklar ve güç dengesi

Almanya

- yeni sömürgeler ve güçlü ekonomi

Sanayileşen Almanya, yeni sömürgeler elde ederek ekonomik gücünü artırmak istiyordu.

Avusturya-Macaristan

- Balkanlarda egemenlik

Balkanlar'da nüfuzunu korumak, imparatorluğun devamı için önemliydi.

Rusya

- Balkanlar, Panslavizm, Boğazlar ve sıcak denizler

Balkanlar'daki Slavları destekleyerek etkisini artırmak, Boğazlar yoluyla sıcak denizlere ulaşmak istiyordu.

Farklı hedefler, aynı coğrafyada büyük bir mücadeleyi doğurdu.

Sayfa 4 / 18

ÖZEL SEBEPLER:

ALSAS-LOREN VE BALKANLAR

Özel sorunlar, büyük savaşları tetikledi.

ALSAS-LOREN SORUNU

Alsas-Loren, zengin yer altı kaynaklarına sahip stratejik bir bölgedir. 1871'de Almanya'nın kontrolüne geçmesi, Fransa'da büyük bir tepki yaratmış ve iki devlet arasında kalıcı bir düşmanlık oluşmuştur.

BALKANLARDA REKABET

Balkanlar, Avusturya-Macaristan ile Rusya'nın nüfuz mücadelesine sahne olmuştur. Rusya, Panславизм politikasıyla Balkanlardaki Slav halklarını kendi etkisi altına almak isterken, Avusturya-Macaristan bölgedeki gücünü artırmaya çalışmıştır. Bu rekabet, Osmanlı Devleti'ni de zor durumda bırakmıştır.

UNUTMA!

Özel sebep, belirli devletler arasındaki somut sorundur.

? SIRA SENDE: ANALİZ ET!

Haritadaki iki çatışma hangi devletleri karşı karşıya getirmiştir?

- 1) _____
- 2) _____

Küçük gibi görünen sorunlar, büyük savaşların başlamasında etkili oldu.

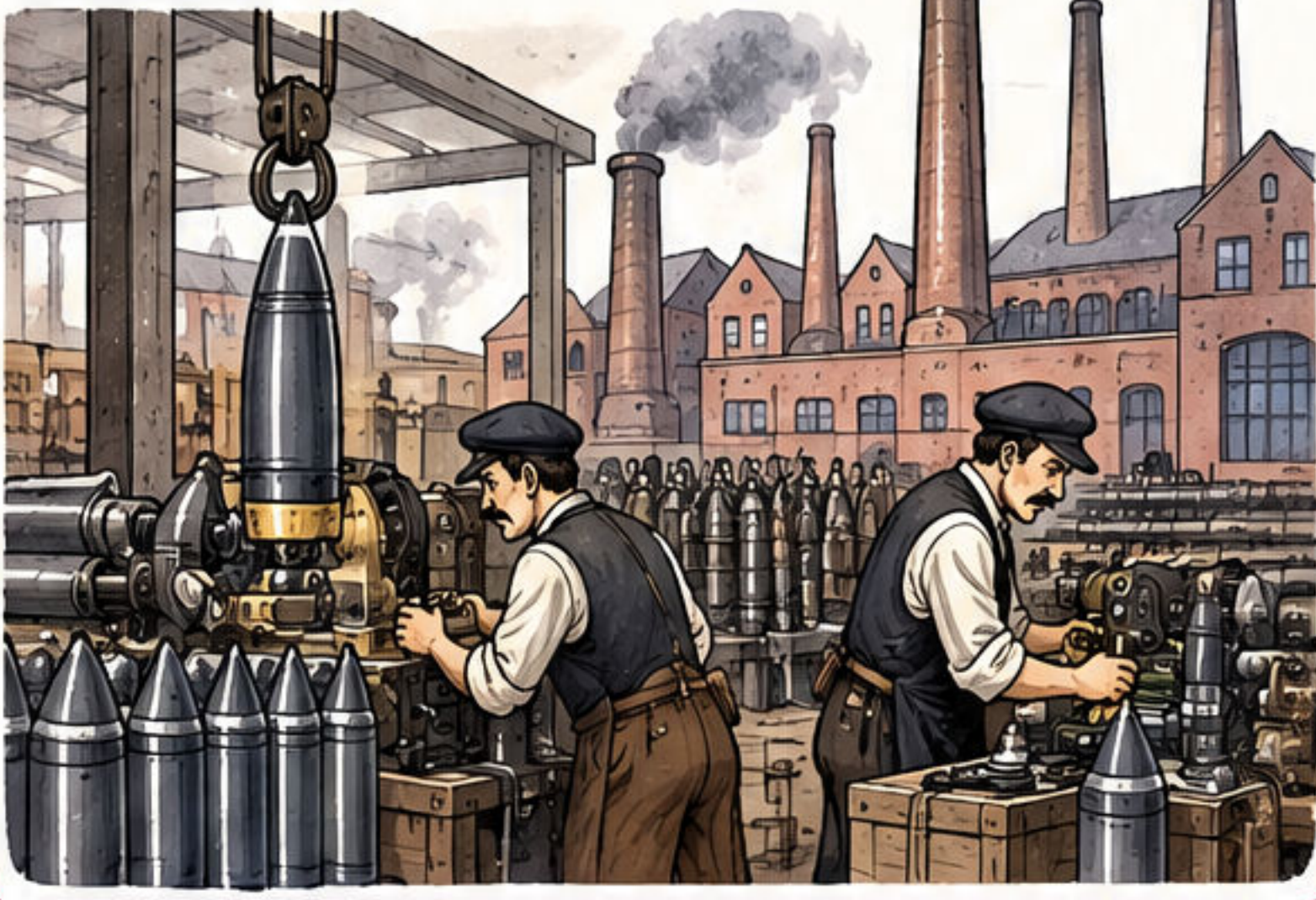

SİLAHLANMA YARIŞI VE GÜVENSİZLİK

Daha çok silah, daha çok kuşku, daha yakın savaş...

Silahlanma yarışı

19. yüzyılda Avrupa devletleri, gücünü artırmak için silahlanmaya büyük önem verdi. Devletler, olası bir savaşa karşı daha fazla silah, daha güçlü ordu ve donanma kurmak için yarışa girdi. Bu yarış, ülkeler arasında güvensizliği artırdı.

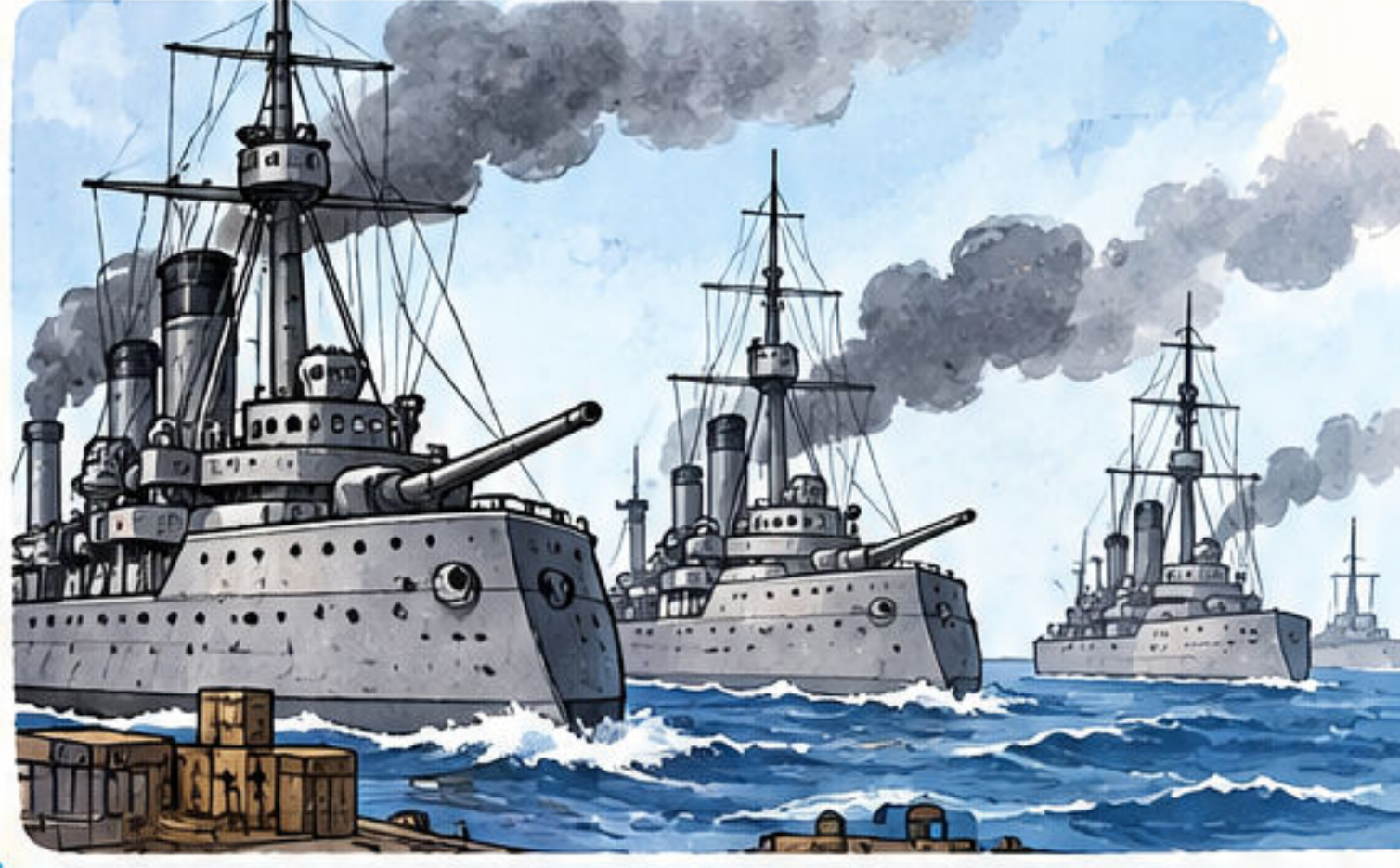

Ordular büyüdü

Daha fazla asker, daha modern silahlar, daha güçlü ordular...

Donanmalar güçlendi

Devletler, denizlerde de üstünlük sağlamak için güçlü donanmalar kurdu. Zırhlı gemiler yapıldı, donanma yarışı kızıştı.

Güven azaldı

Devletler, birbirinin silahlanmasını tehdit olarak gördü. Bu durum, ülkeler arasındaki güveni azalttı ve gerginliği artırdı.

Savaş hazırlığı

Devletler, sürekli savaş planları yaptı, sınırlarda asker yığdı ve olası bir savaşa karşı hazırlıklarını tamamladı.

Neden - Sonuç

Rekabet

silahlanma

gerginlik

savaş ihtimali

Silahlanma yarışı, Avrupa'yı daha güvensiz bir hâle getirdi ve büyük bir savaşın zeminini hazırladı.

SAVAŞ ÖNCESİ BLOKLAR

Dünya savaşına giden yol ittifaklarla şekillendi.

ÜÇLÜ İTTİFAK

1882

Almanya

Avusturya-Macaristan

İtalya

ÜÇLÜ İTİLAF

1907

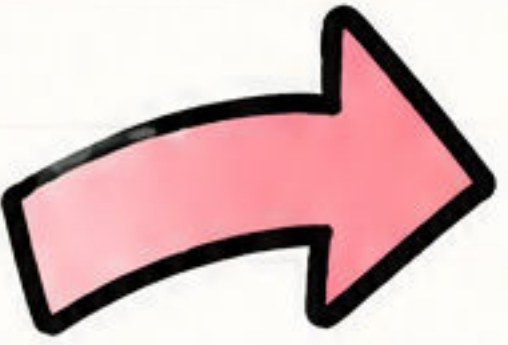
İngiltere

Fransa

Rusya

Savaş öncesi ittifaklar üçer devletten oluşuyordu.

DİKKAT!

İttifak adı ile savaş sırasındaki devlet adını karıştıрма.

İttifaklar, küçük bir krizin dünya savaşına dönüşmesinde etkili oldu.

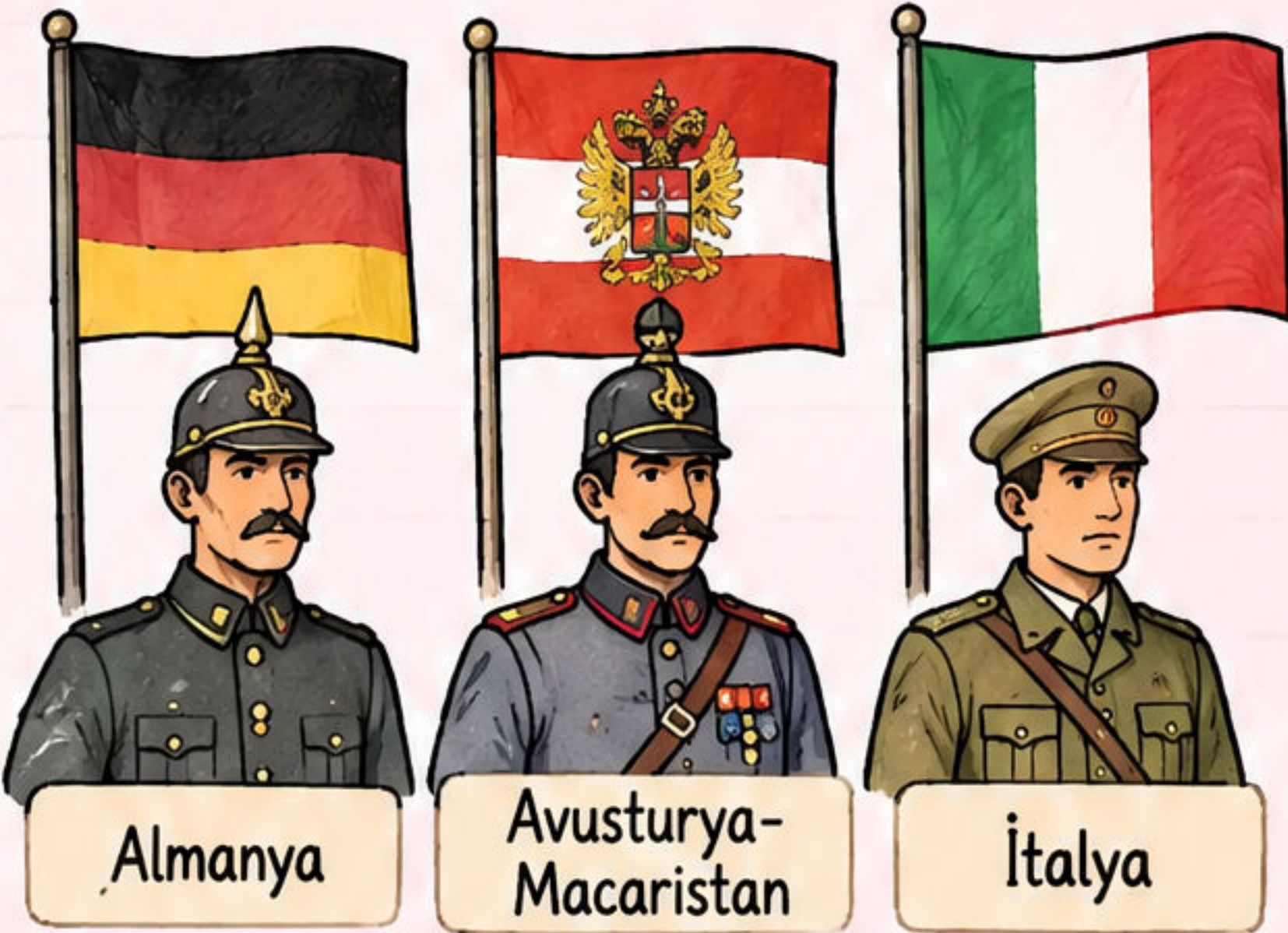
SAVAŞ SIRASINDA BLOKLAR DEĞİŞTİ

Savaş süreci devletleri yeniden şekillendirdi.

Savaş öncesi

Üçlü İttifak

Almanya + Avusturya-Macaristan + İtalya

Savaş sırasında

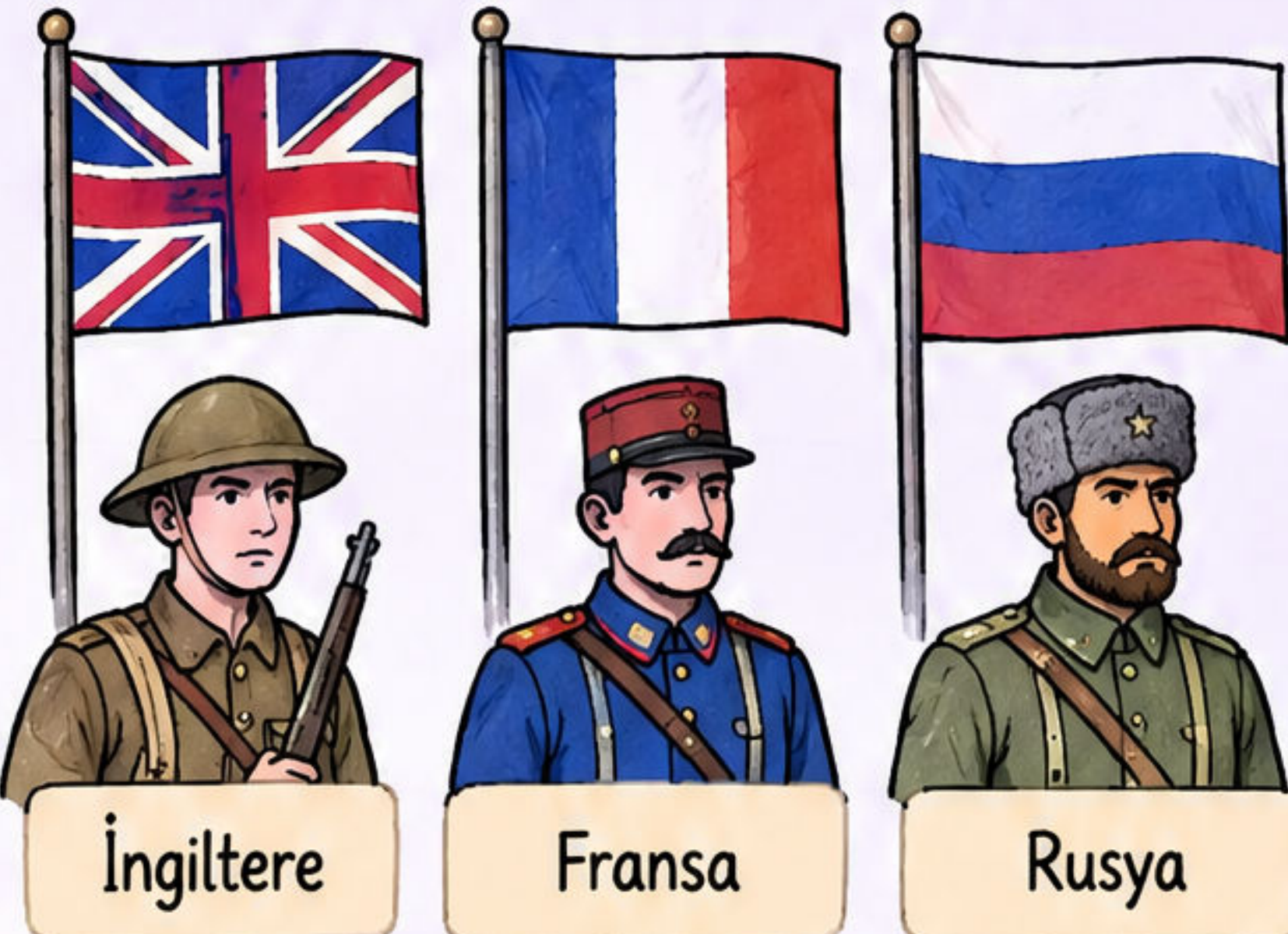
İttifak Devletleri

Almanya + Avusturya-Macaristan + Osmanlı + Bulgaristan

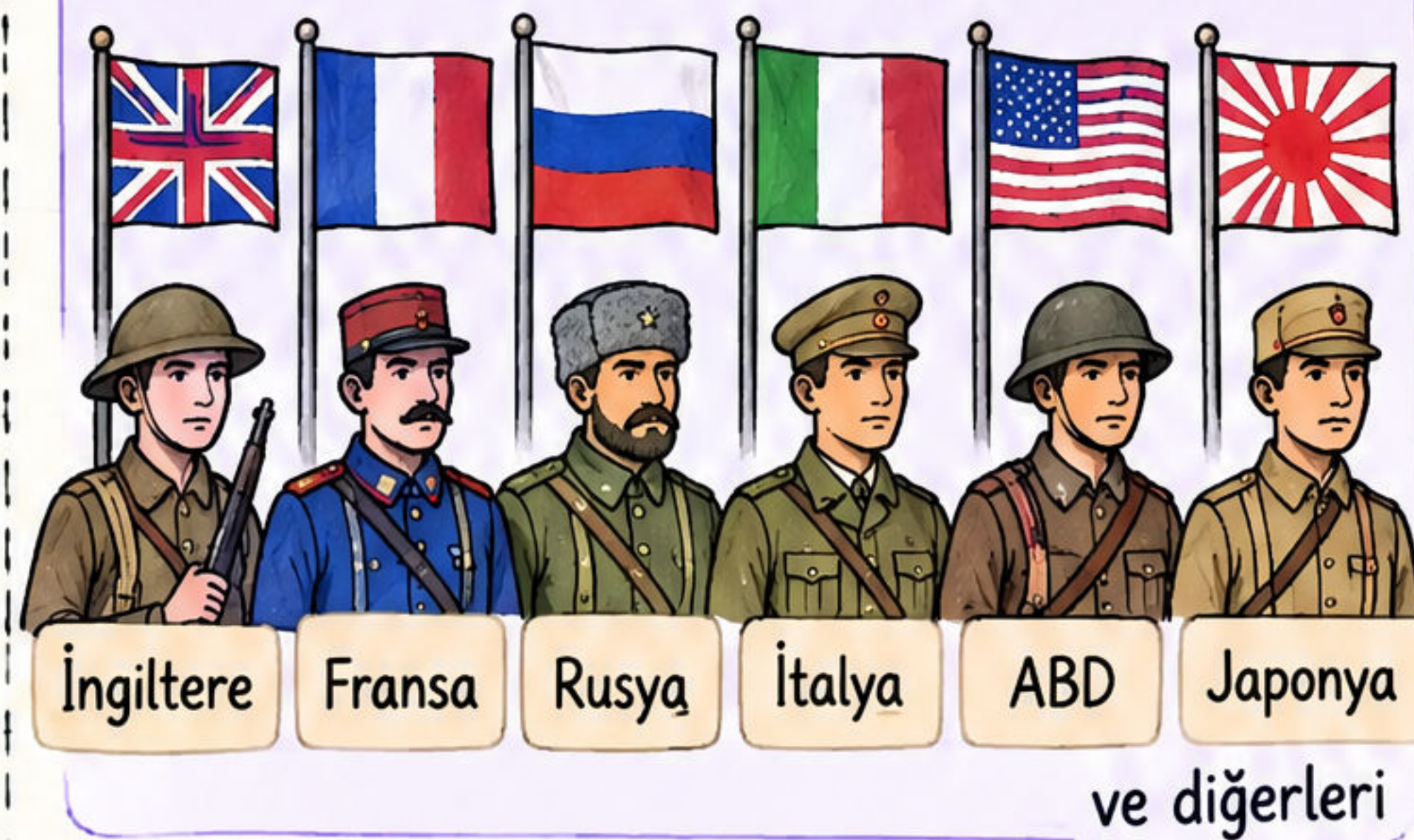
Üçlü İtilaf

İngiltere + Fransa + Rusya

İtilaf Devletleri

İngiltere + Fransa + Rusya + İtalya + ABD + Japonya ve diğerleri

İtalya taraf değiştirdi.

Savaş sırasında yeni devletler katıldığı için üye listeleri değişti.

İTALYA NEDEN TARAF DEĞİŞTİ?

Daha fazla toprak,
daha güçlü
bir İtalya!

Üçlü İttifak'tan ayrıldı

ALMANYA

AVUSTURYA-MACARİSTAN

İTALYA

1882'de Almanya ve Avusturya-Macaristan ile kurduğu Üçlü İttifak'a rağmen, İtalya çıkarlarının yeterince korunmadığını düşünerek bu ittifaktan ayrıldı.

İngiltere'den yardım aldı

İtalya, İtilaf Devletleri ile gizli görüşmeler yaparak İngiltere'den diplomatik destek ve vaatler aldı.

Adalar Denizi ve Akdeniz çevresinde vaatler

İngiltere ve İtilaf Devletleri, İtalya'ya Adalar Denizi ve Akdeniz çevresinde topraklar ve nüfuz alanları vaat etti.

İtilaf Devletleri'ne katıldı

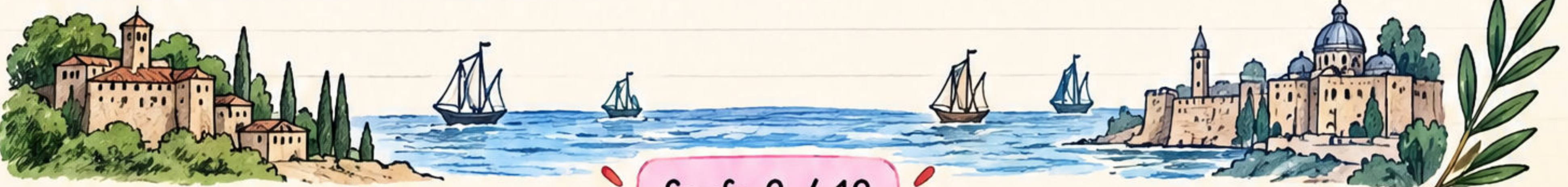

1915'te İtalya, İtilaf Devletleri'ne katılarak Almanya ve Avusturya-Macaristan'a karşı savaşa girdi.

DIKKAT!

İtalya, savaş öncesi ve savaş sırasındaki listelerde farklı yerde gösterilir.

8. SINIF

SARAYBOSNA SUİKASTI: KIVILCIM

Küçük
bir kıvılcım
büyük bir
savaşı
başlattı.

Saraybosna
1914

28 Haziran 1914

Sırp milliyetçisi

Suikast

Avusturya-Macaristan
veliahdı

OLAYIN ÖZETİ

28 Haziran 1914'te Avusturya-Macaristan veliahdı Arşidük Franz Ferdinand, Bosna'nın başkenti Saraybosna'da bir Sırp milliyetçisi tarafından suikasta uğradı. Bu olay, Avusturya-Macaristan'ın Sırbistan'a savaş açmasına ve kısa sürede birçok devletin savaşa katılmasıyla I. Dünya Savaşı'nın başlamasına yol açtı.

28 Temmuz 1914
Sırbistan'a savaş

SAVAŞ İLANI

SAVAŞIN YAYILMA SÜRECİ

Suikast

Avusturya-
Macaristan

Sırbistan

Rusya

Almanya

Fransa

BUZDAĞI MODELİ: GÖRÜNEN VE GİZLİ SEBEPLER

Görünür sebep:
Saraybosna Suikastı

Genel ve asıl sebepler:
sömürgecilik,
ekonomik çıkar çatışması,
milliyetçilik,
silahlanma yarışı

Buzdağının
görünen kısmı
küçüktür,
asıl nedenler
ise daha
derindedir.

ÖZEL SEBEP

Özel sebep:
Alsas-Loren ve
Balkan rekabeti

Almanya ile Fransa arasındaki Alsas-Loren sorunu ve büyük devletlerin Balkanlar'daki nüfuz mücadelesi, gerginliği artıran özel sebeplerdi.

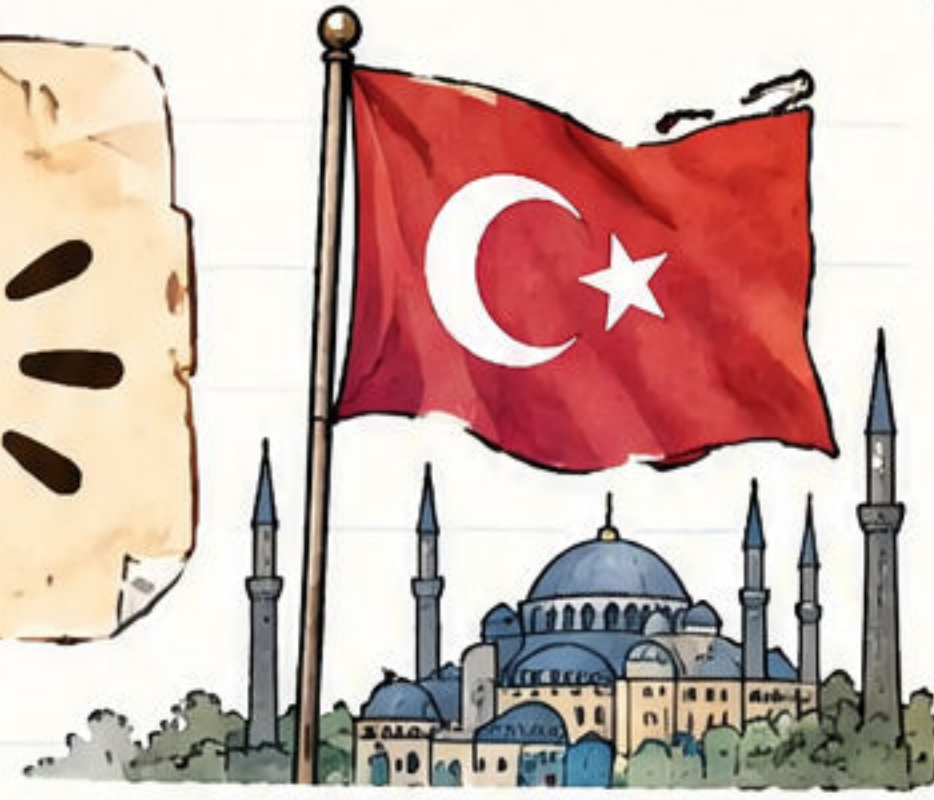

Saraybosna'daki bir suikast, sadece bir insanın hayatını değil,
dünya tarihinin seyrini de değiştirdi.

OSMANLI DEVLETİ

NEDEN SAVAŞA GİRDİ?

SON OSMANLI HÜKÜMETİ TOPLANTISI

Osmanlı Devleti, devletin geleceği için savaşa girme kararı aldı.

OSMANLI DEVLETİ'NİN SAVAŞA GİRME NEDENLERİ

Siyasi yalnızlıktan kurtulma

Balkan Savaşları'nda kaybedilen toprakları geri alma

Kapitülasyonları kaldırma

Almanya'nın savaşı kazanacağına inanma

SAVAŞA GİRİŞ SÜRECİ

2 Ağustos 1914

Almanya ile gizli ittifak

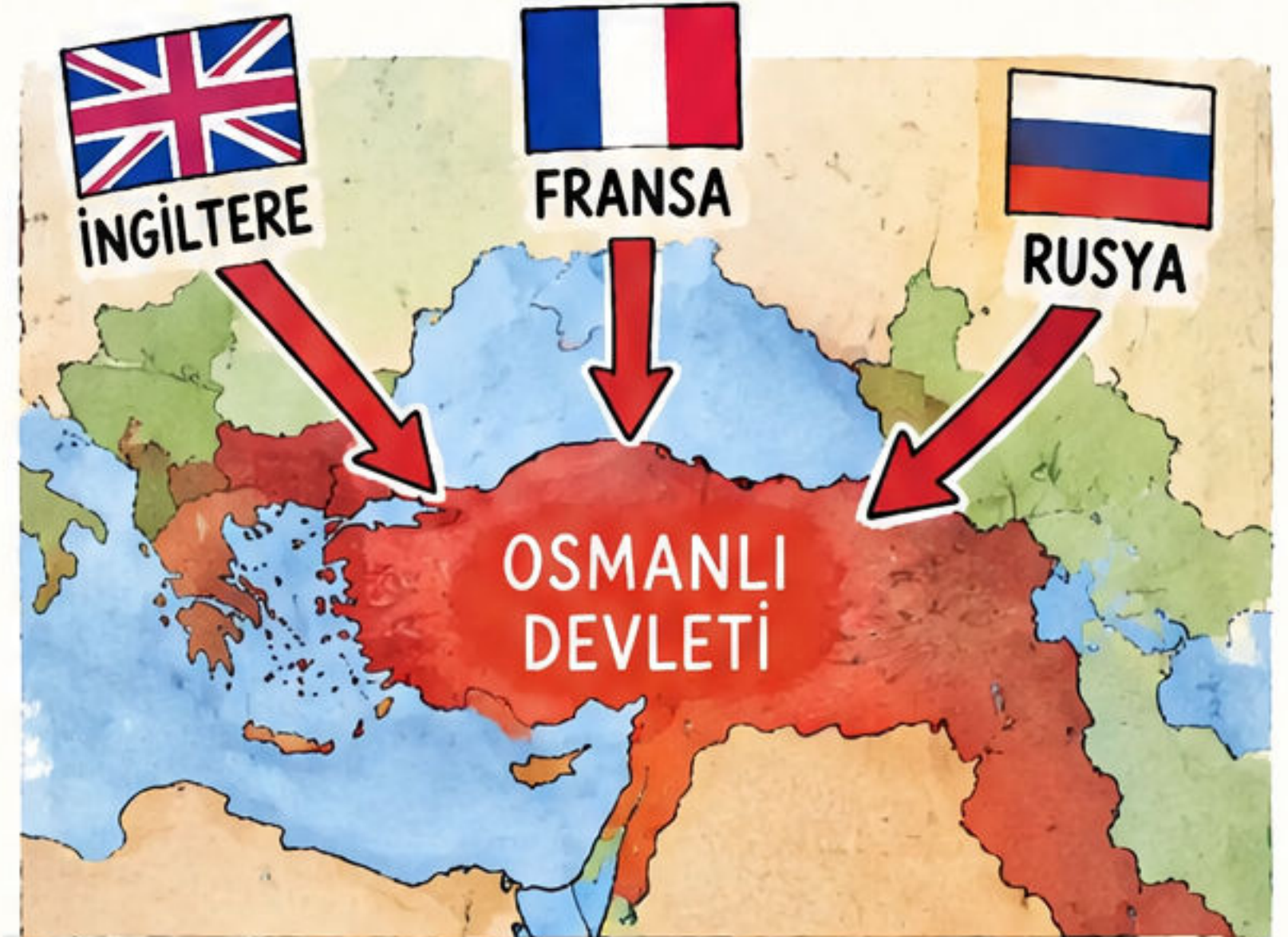
Ekim 1914

savaşa resmen giriş

Osmanlı donanmasının Karadeniz'deki saldırıları sonrası savaş resmen başladı.

İTİLAFLAR DEVLETLERİ'NİN PLANI

İtilaf Devletleri Osmanlı topraklarını paylaşmak istiyordu.

SONUÇ

Osmanlı Devleti, bu beklentilerle savaşa girdi ancak savaş, devletin yıkılışını hızlandırdı.

Yanlış hesaplar, koca bir imparatorluğu sonuna götürdü.

ALMANYA'NIN OSMANLI PLANI

Ortak çıkarlar savaşta birleştirdi.

NEDEN OSMANLI?

Almanya, Osmanlı Devleti'ni kendi çıkarları için önemli görüyordu. Osmanlı toprakları, Almanya'nın doğuya açılma planlarında kilit bir konumdaydı.

Almanya ve Osmanlı Devleti savaşta ittifak yaptı. (1914)

ALMANYA'NIN GÖZÜ OSMANLI TOPRAKLARINDA

ALMANYA'NIN OSMANLI ÜZERİNDEKİ PLANLARI

Boğazlar

Boğazları kontrol ederek Rusya'ya ulaşımı engellemek istiyordu.

Süveyş Kanalı

Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek İngiltere'nin sömürge yollarını tehdit etmek istiyordu.

Halifelik makamının dinî gücü

Halifenin dinî nüfuzunu kullanarak İslam dünyasını kendi yanında savaşa çekmeyi hedefliyordu.

Yer altı ve yer üstü zenginlikleri

Osmanlı topraklarındaki petrol, maden ve tarım ürünleri gibi zenginliklere ulaşmak istiyordu.

Yeni cepheler açarak yükü hafifletme

Osmanlı'yı savaşa sokarak İtilaf Devletleri karşısında yeni cepheler açmak ve üzerindeki yükü hafifletmek istiyordu.

OSMANLI İÇİN İTTİFAK

- ✓ Devletin toprak bütünlüğünü koruma umudu doğdu.
- ✓ Almanya'dan askerî ve teknik destek sağlandı.
- ✓ İtilaf Devletleri'ne karşı güçlü bir müttefik kazandı.
- ✓ Yıkılmayı önlemek için son bir fırsat olarak görüldü.

Ortak çıkarlar savaşta buluştu.

ALMANYA İÇİN STRATEJİK ÇIKAR

- ✓ Doğuya açılma ve demiryolu projelerini gerçekleştirme imkânı buldu.
- ✓ Hammadde ve pazar kaynaklarına ulaşmayı hedefledi.
- ✓ İngiltere ve Rusya'nın gücünü dengelemek istedi.
- ✓ İslam dünyasını kendi yanında savaşa çekmeyi planladı.

Almanya, Osmanlı'yı bir müttefikten daha fazlası olarak, stratejik bir araç olarak gördü.

SAVAŞA GİDEN YOL:

ZAMAN ŞERİDİ

Küçük olaylar, büyük savaşları başlatır.

1870

İtalya siyasi birliğini tamamladı.

1871

Almanya siyasi birliğini tamamladı.

1882

Üçlü İttifak kuruldu.

1907

Üçlü İtilaf kuruldu.

28 Haziran 1914

Saraybosna Suikastı.

28 Temmuz 1914

Avusturya-Macaristan Sırbistan'a savaş açtı.

SIRA SENDE!

Olayları oluş sırasına göre numaralandır.

☐

1870 – İtalya siyasi birliğini tamamladı.

☐

1907 – Üçlü İtilaf kuruldu.

☐

1871 – Almanya siyasi birliğini tamamladı.

☐

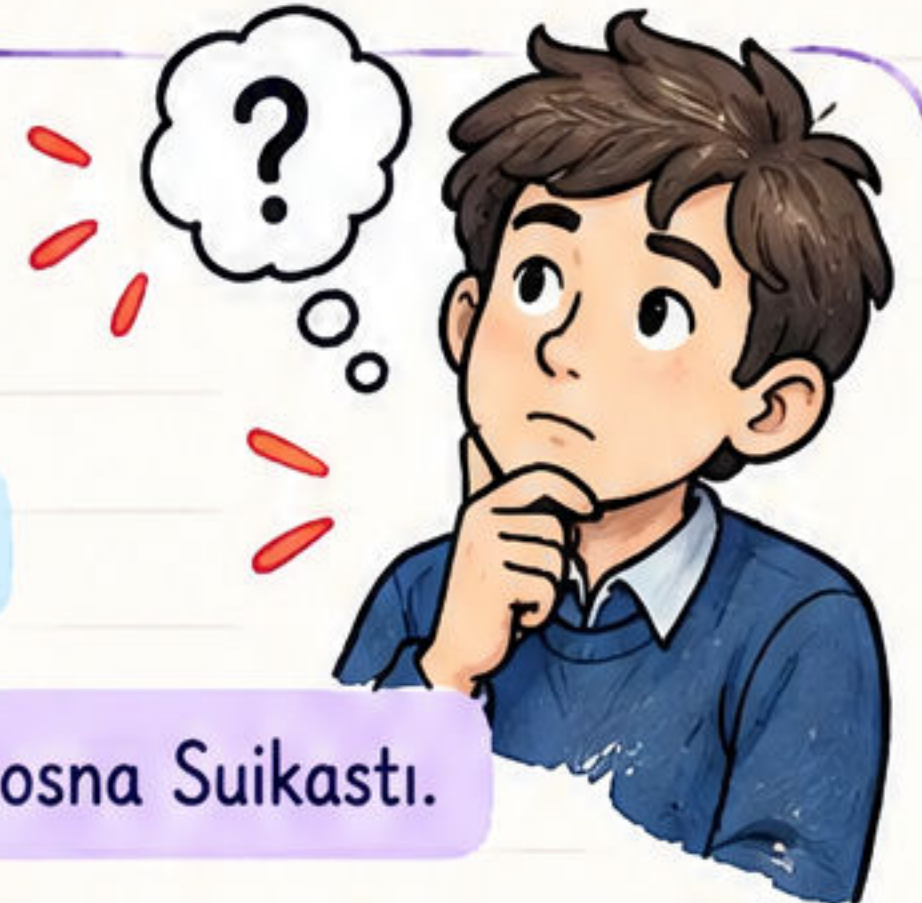
28 Haziran 1914 – Saraybosna Suikastı.

☐

1882 – Üçlü İttifak kuruldu.

☐

28 Temmuz 1914 – Avusturya-Macaristan Sırbistan'a savaş açtı.

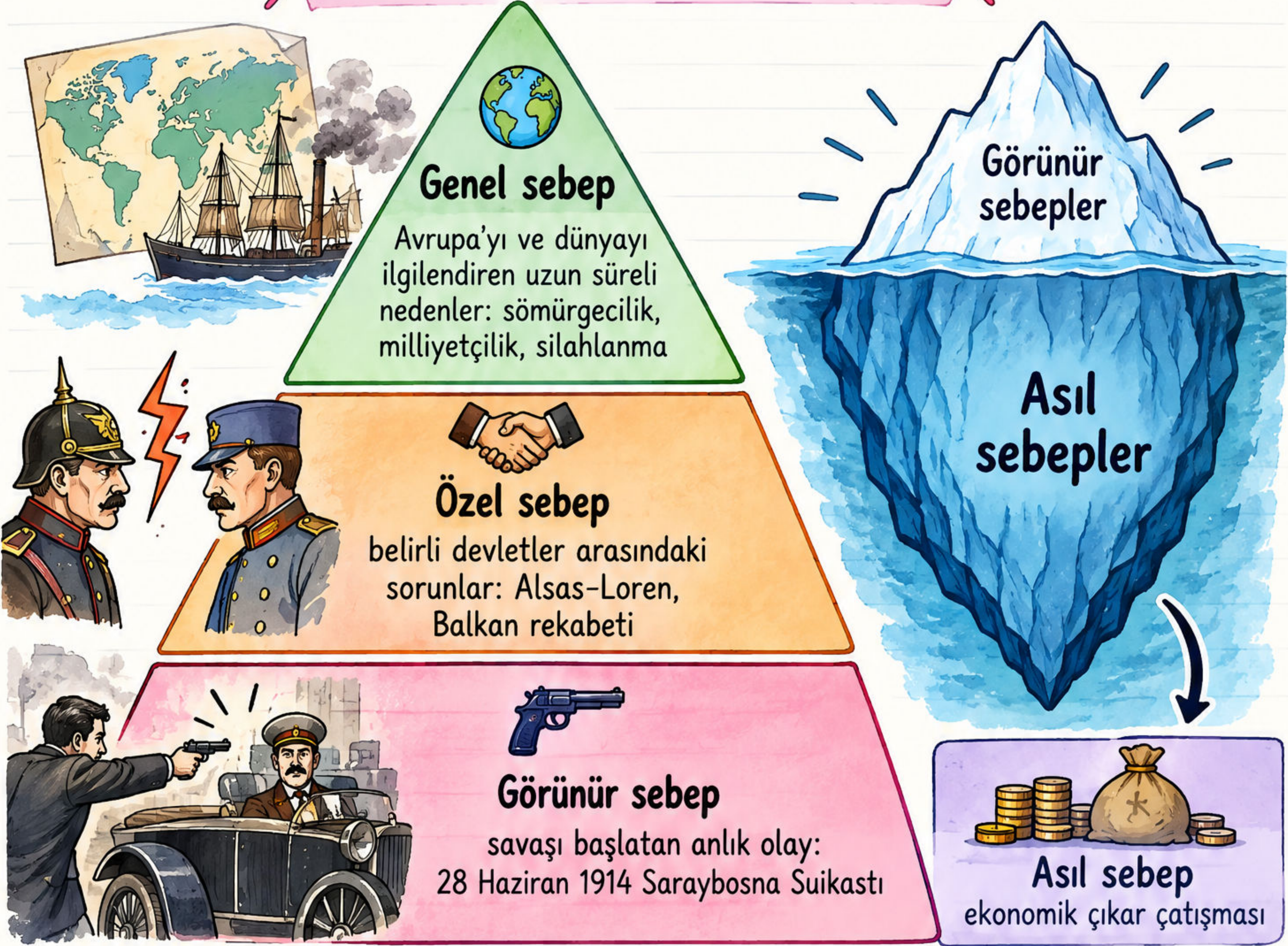

SEBEP KATMANLARI

Küçük olaylar, büyük savaşları tetikleyebilir.

I. DÜNYA SAVAŞI'NIN SEBEPLERİ

Suikast kıvılcımdır; birikmiş rekabet asıl yangındır.

Bir örneği kendi cümlele açıkla.

Tarihi olayların arkasında birden fazla sebep bulunur.

Tarihi
Doğru Bil
Geleceği
Doğru Anla!

SINAVDA SIK KARIŞTIRILANLAR

1 Üçlü İttifak

- savaş öncesi
- 3 devlet

Almanya

Avusturya-
Macaristan

İtalya

VS

İttifak Devletleri

- savaş sırasındaki blok

Almanya

Avusturya-
Macaristan

İtalya

2 Üçlü İtilaf

- savaş öncesi
- 3 devlet

İngiltere

Fransa

Rusya

VS

İtilaf Devletleri

- savaş sırasında genişleyen blok

İngiltere

Fransa

Rusya

3 Genel sebep

- geniş ve uzun süreli

Özel sebep

- belirli devletler arasındaki sorun

4 Asıl sebep

- ekonomik çıkar çatışması

VS

Görünür sebep

- Saraybosna Suikastı

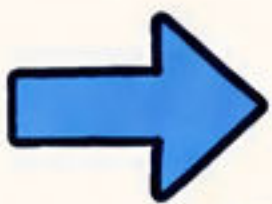

5 İtalya

- önce İttifak, savaş sırasında İtilaf

Önce İttifak

Savaş sırasında İtilaf

Kendi örneğini yaz.

LGS ATÖLYESİ:

BİLGİ VE YORUM

Geçmiş
anlamak,
geleceği
daha iyi
kurmaktır.

1

1882'de kurulan, Almanya-Avusturya-Macaristan-İtalya'dan oluşan ittifakın adı nedir?

A

B

C

D

2

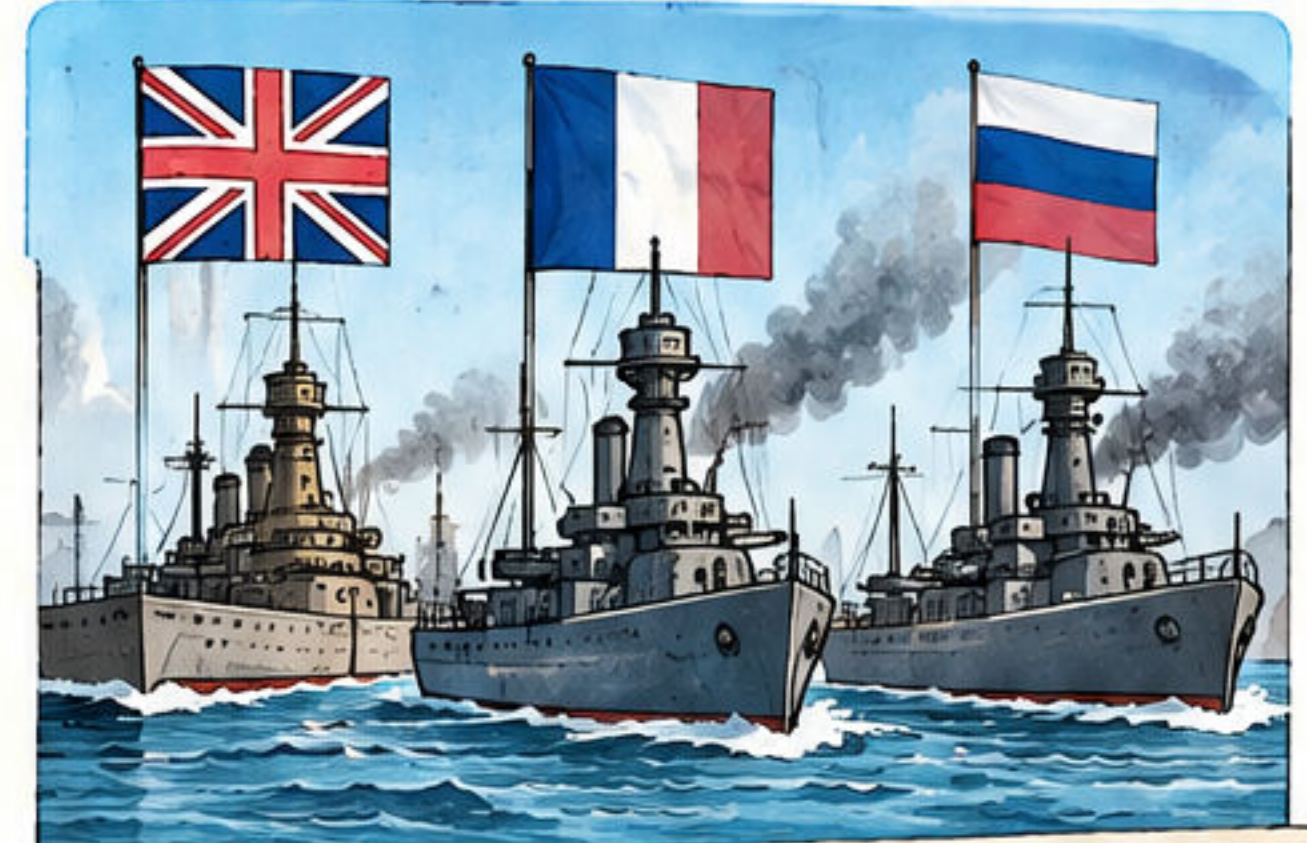
İtilaf Devletleri Osmanlı'yı kendi yanına almamıştır. Bu durum hangi sonuca kanıttır?

A

B

C

D

İtilaf Devletleri, savaş öncesinde ittifaklarını güçlendirmiştir.

3

Saraybosna Suikastı'nın savaşın başlamasındaki rolü nedir?

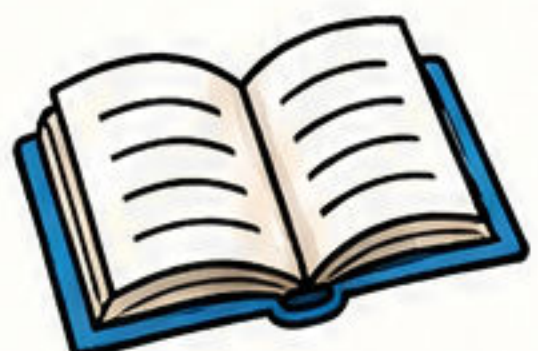

28 Haziran 1914
Saraybosna Suikastı

4

Asıl sebep ile görünür sebep arasındaki farkı yazınız.

Cevaplarını
gerekçelendir.

Tarihten ders çıkar, daha güçlü bir gelecek kur!

ETKİNLİK SAYFASI

Tarihi
öğren,
daha iyi
anla!

A Eşleştir!

Aşağıdaki devletleri, ilgili hedef veya çıkarlarıyla eşleştiriniz.

Rusya

Panslavizm ve sıcak denizler

Almanya

Jeopolitik ve ekonomik çıkar

Fransa

Alsas-Loren

Avusturya-Macaristan

Balkanlarda egemenlik

B Doğru mu, yanlış mı?

Aşağıdaki ifadelerin doğru mu yoksa yanlış mı olduğunu işaretleyiniz.

- 1882 yılında Almanya, Avusturya-Macaristan ve İtalya arasında Üçlü İttifak kurulmuştur.
- 1907 yılında İngiltere, Fransa ve Rusya arasında Üçlü İtilaf oluşmuştur.
- İtalya, başlangıçta Üçlü İttifak'ta yer almasına rağmen I. Dünya Savaşı'nda daha sonra İtilaf Devletleri'nin yanında yer almıştır.
- Saraybosna Suikastı, I. Dünya Savaşı'nın çıkmasında doğrudan etkili olan olaylardan biridir.

Doğru

Yanlış

☐☐☐☐☐☐☐☐

C Boşluk doldur!

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri kutudaki uygun kelimelerle tamamlayınız.

Sömürgecilik

Panslavizm

kapitülasyon

ekonomik

- Avrupa devletlerinin, hammadde kaynaklarına ulaşmak ve yeni pazarlar bulmak için başka kıtalara yönelmesi _____ olarak adlandırılır.
- Rusya'nın, Slav milletlerini birleştirmeyi amaçlayan siyasetine _____ denir.
- Osmanlı Devleti'nin, yabancı devletlere tanıdığı ticari ayrıcalıklara _____ denir.
- Sanayi İnkılabı sonrasında devletlerin _____ çıkarları, dış politika hedeflerinde önemli bir rol oynamıştır.

D Cephe değil, sebep!

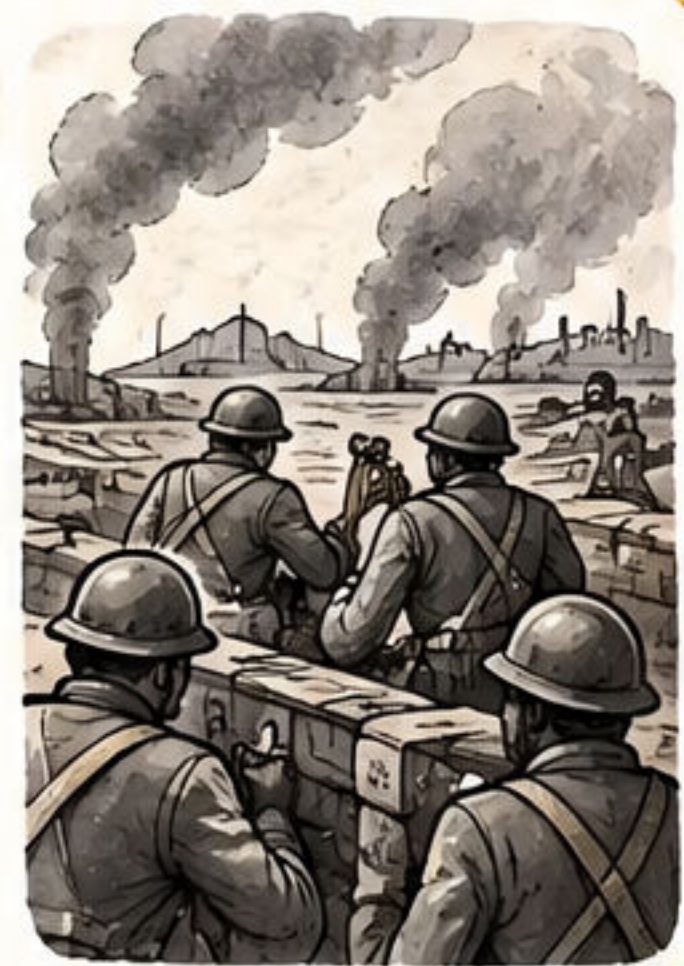
Aşağıdaki olayların I. Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında hangisine (genel, özel, görünür) ait olduğunu yazınız.

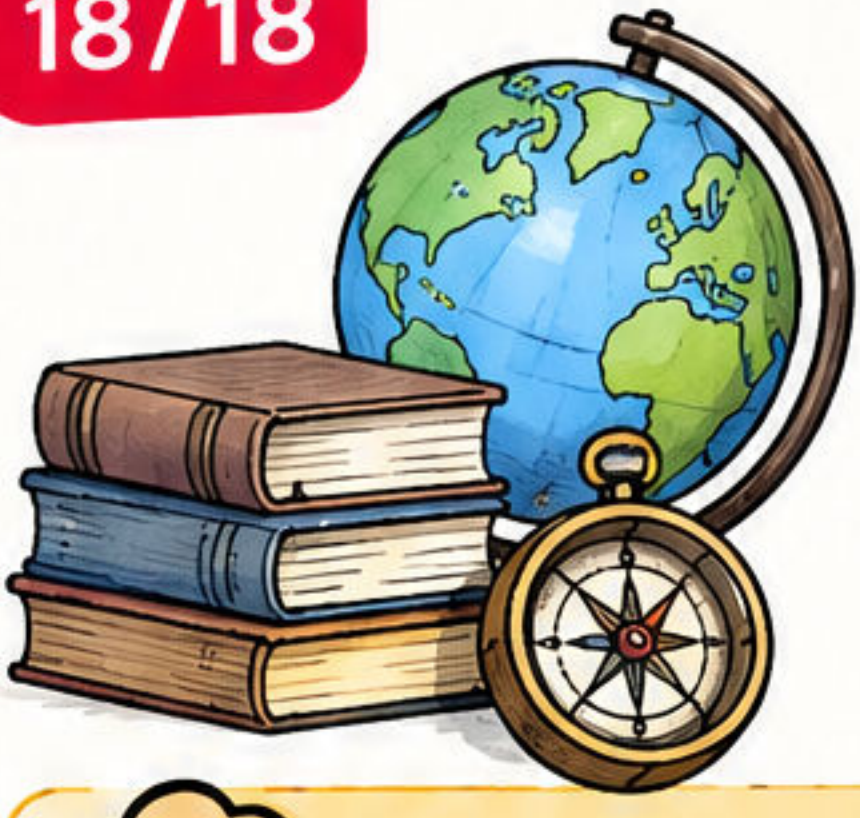
Genel Neden

Özel Neden

Görünür Neden

- Sanayi İnkılabı'nın yol açtığı rekabet → _____
- Almanya'nın yayılmacı politikası → _____
- Sömürgecilik yarışı → _____
- Saraybosna Suikastı → _____

TEKRAR VE ÖZ DEĞERLENDİRME

Geçmiş
anlamak,
daha iyi
yarınlar içindir.

Neden-sonuç:

Sömürgecilik ve ekonomik çıkar çatışması savaşa nasıl zemin hazırladı?

Kısa cevap:

Saraybosna Suikastı neden görünür sebeptir?

Bir cümlede açıkla:

İtalya'nın taraf değiştirmesi

Karşılaştır:

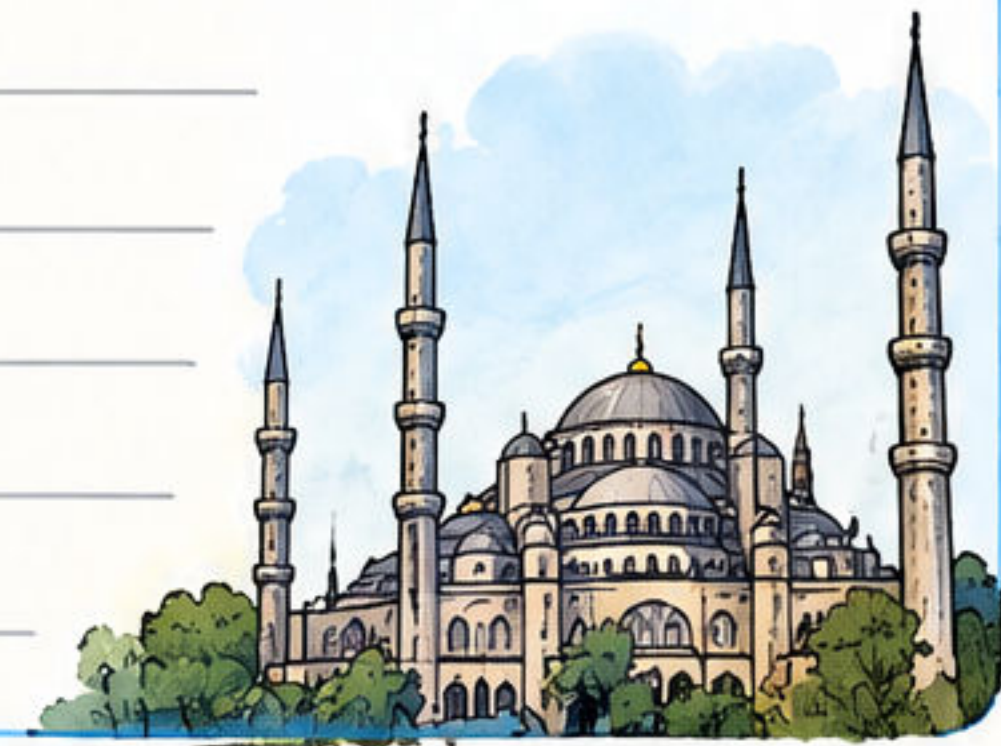
Üçlü İttifak ile İttifak Devletleri

Üçlü İttifak	İttifak Devletleri
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

Kendi cümlele:

Osmanlı Devleti neden Almanya'ya yaklaştı?

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

- ☐ Genel, özel ve görünür sebebi ayırıyorum.
- ☐ İttifak ve İtilaf listelerini ayırıyorum.
- ☐ İtalya'nın değişimini açıklıyorum.
- ☐ Osmanlı'nın savaşa giriş nedenlerini biliyorum.
- ☐ Adalar Denizi kullanımını doğru yapıyorum.

Bu konudan aklımda kalan en önemli ilişki:

Tarihten öğrendiklerin, geleceğini aydınlatır.

ÖĞRETMEN CEVAP ANAHTARI

Sayfa 16-18 etkinliklerinin cevapları

SAYFA 16:

- 1 Üçlü İttifak.
- 2 İtilaf Devletleri Osmanlı topraklarını paylaşmayı planlıyordu.
- 3 Saraybosna Suikastı savaşı başlatan görünür sebeptir; ittifaklar zinciri savaşı yaydı.
- 4 Asıl sebep ekonomik çıkar çatışmasıdır; görünür sebep Saraybosna Suikastı'dır.

SAYFA 17:

- A** Rusya-Panslavizm ve sıcak denizler; Almanya-jeopolitik ve ekonomik çıkar; Fransa-Alsas-Loren; Avusturya-Macaristan-Balkanlarda egemenlik.
- B** 1 D, 2 D, 3 D, 4 D.
- C** 1 Sömürgecilik, 2 Panslavizm, 3 Kapitülasyon, 4 ekonomik.
- D** Sanayi rekabeti-genel; Almanya'nın yayılmacı politikası-genel; sömürgecilik yarışı-genel; Saraybosna Suikastı-görünür.

SAYFA 18:

Sömürgecilik ve ekonomik çıkar çatışması hammadde-pazar rekabetini artırdı; Saraybosna Suikastı anlık kıvılcımdır; Üçlü İttifak 1882'deki savaş öncesi üçlü bloktur, İttifak Devletleri savaş sırasındaki genişlemiş bloktur; İtalya İttifak'tan ayrılıp İtilaf'a geçti; Osmanlı siyasi yalnızlık, toprakları geri alma, kapitülasyonları kaldırma ve Almanya'nın kazanacağı düşüncesiyle Almanya'ya yaklaştı.

Not: Açık uçlu cevaplarda aynı anlamı taşıyan gerekçeli yanıtlar kabul edilir.

Tarih bilen nesiller, daha güçlü bir geleceğe yürür.

I. DÜNYA SAVAŞI'NIN SEBEPLERİ

Büyük yangın nasıl başladı?

Avrupa yüzyıllardır birikiyordu, 1914'te kıvılcım yeterli oldu.

AVRUPA'DA GERİLİM ARTIYORDU

19. yüzyılın sonlarında Avrupa devletleri; daha fazla toprak, ham madde, pazar, güç ve prestij için birbirleriyle yarıştıyordu. Bu rekabet; ittifaklar, silahlanma ve milliyetçilik ile birleşince, küçük bir olayın bile büyük bir savaşı başlatacağı bir ortam oluştu.

Avrupa, barıştan çok rekabetin limanı hâline gelmişti.

BAŞLICA SEBEPLER

Sömürgecilik

Yeni topraklar ele geçirme yarışı devletleri karşı karşıya getirdi.

Hammadde

Sanayileşen ülkeler ham madde kaynaklarını ele geçirmek istedi.

Pazar

Üretilen mallar için yeni pazarlar aranılıyordu. Ekonomik rekabet savaşı körüklüyordu.

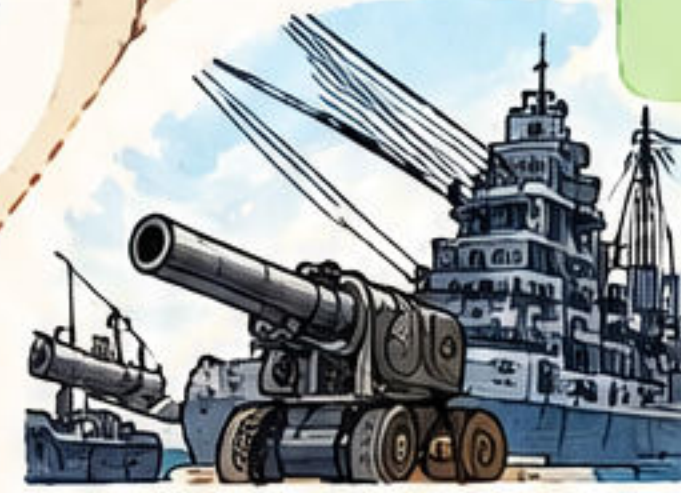
Milliyetçilik

Farklı milletler bağımsızlık isteyince imparatorluklar zayıfladı, gerilimler arttı.

Silahlanma yarışı

Devletler birbirlerine karşı daha güçlü ordular kurmak için silahlanmaya hız verdi.

BİR SUİKAST SAVAŞI BAŞLATABİLİR Mİ?

28 Haziran 1914'te Avusturya-Macaristan veliahtı Arşidük Franz Ferdinand, Saraybosna'da bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürüldü. Bu suikast, zaten gergin olan Avrupa'yı adeta ateşe attı ve kısa süre sonra I. Dünya Savaşı başladı.

Küçük bir kıvılcım, koca bir yangına dönüştü.

LGS BİLGİSİ

Genel sebep – özel sebep – görünür sebep

Genel sebepler

Uzun sürede biriken, tüm Avrupa'yı etkileyen siyasi, ekonomik, sosyal nedenlerdir.

Özel sebep

Belirli devletler arasında yaşanan, savaşı daha da yaklaştıran nedenlerdir.

Görünür sebep

Savaşı fiilen başlatan olaydır. (Saraybosna Suikastı)

UNUTMA!

- ✓ Avrupa devletleri arasında sömürgecilik, hammadde ve pazar için rekabet vardı.
- ✓ Milliyetçilik, çok uluslu imparatorlukları zayıflattı.
- ✓ Silahlanma yarışı devletleri savaşa hazırladı.
- ✓ Devletler arasındaki ittifaklar, savaşın yayılmasını kolaylaştırdı.
- ✓ Saraybosna Suikastı, I. Dünya Savaşı'nı başlatan görünür sebeptir.

Tarihte hiçbir olay tek başına yaşanmaz.

SANAYİ İNKILABI VE SÖMÜRGEÇİLİK

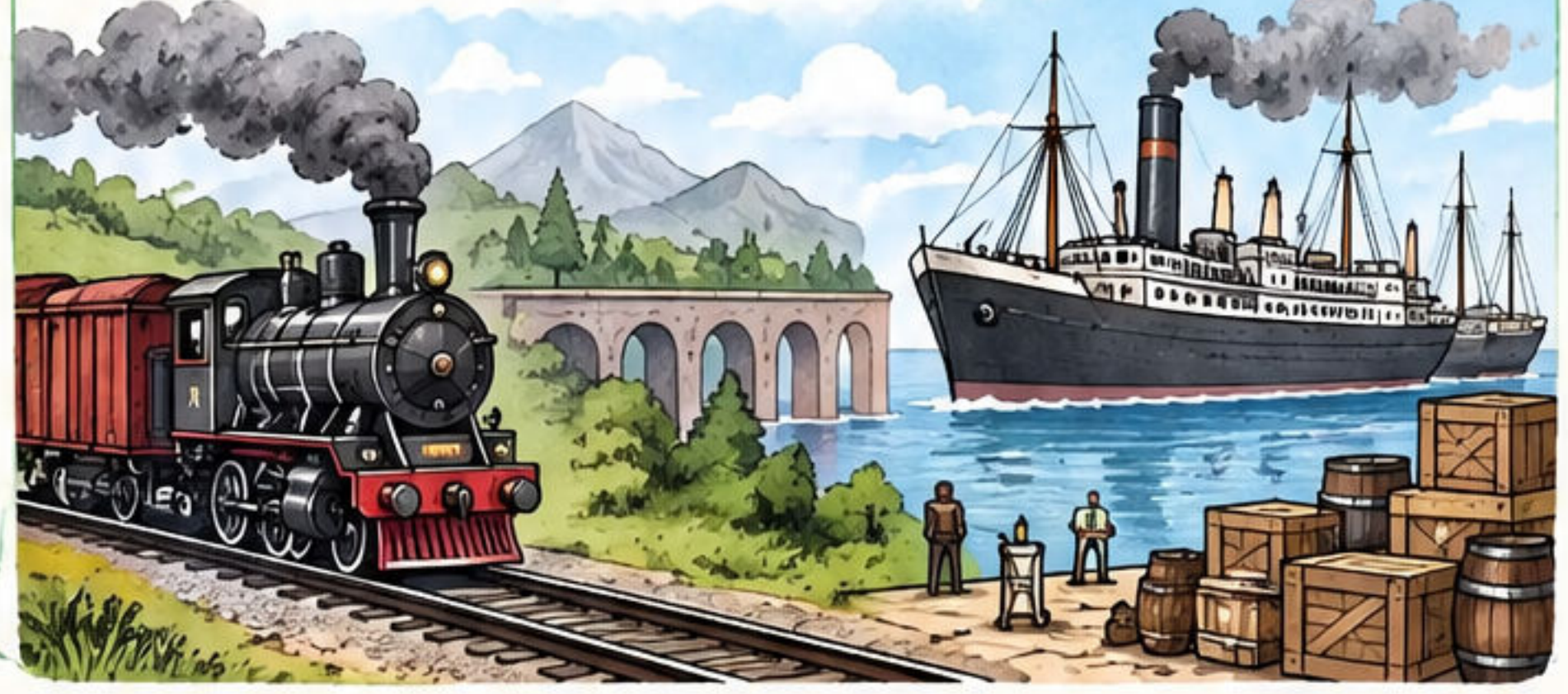
SANAYİ İNKILABI: BÜYÜYEN ÜRETİM

19. yüzyılda buhar gücüyle çalışan fabrikalar, makineler ve demiryolları sayesinde Avrupa'da üretim hızla arttı. Daha fazla üretim, daha fazla hammadde ve daha geniş pazar ihtiyacı doğurdu.

DEMİRYOLLARI VE ULAŞIM

Buharlı lokomotifler ve gelişen deniz ulaşımı, malların ve askerlerin daha hızlı ve daha uzak yerlere taşınmasını sağladı. Bu da sömürgecilik faaliyetlerini kolaylaştırdı.

SÖMÜRGEÇİLİĞİN NEDENLERİ

Hammadde ihtiyacı

Fabrikaların çalışması için pamuk, kömür, demir, kauçuk, tahıl gibi hammaddeye ihtiyaç vardı.

Ürünleri satacak pazar

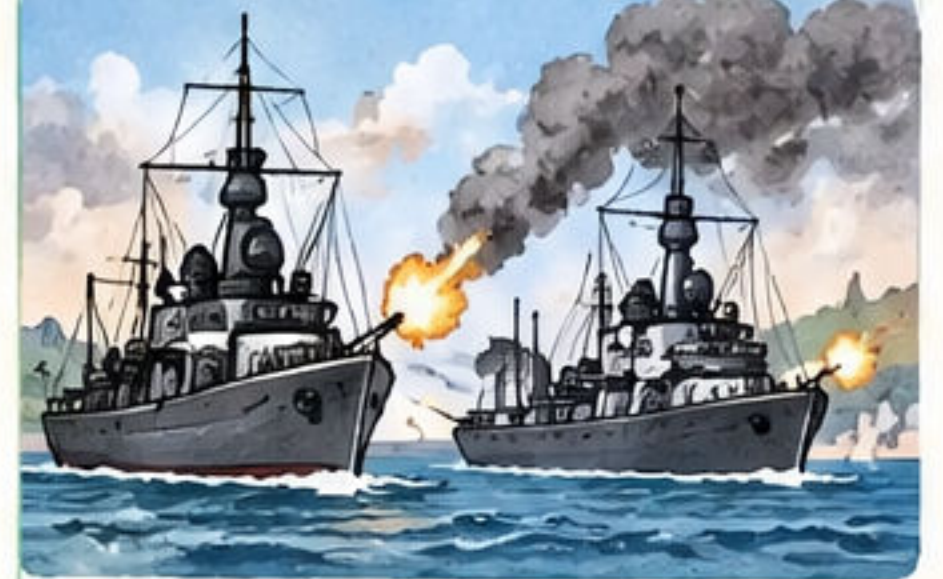
Avrupa'da üretilen mallar için yeni ve geniş pazarlara ihtiyaç duyuluyordu.

Sömürge yarışı

Avrupa devletleri, daha fazla toprak elde etmek için Afrika ve Asya'da birbirleriyle yarışa girdiler.

Ekonomik çıkar çatışması

Sömürgeler ve ticaret yolları, devletler arasında ekonomik çıkar çatışmalarına ve savaşlara yol açtı.

NEDEN - SONUÇ İLİŞKİSİ

Sanayi İnkılabı

üretim arttı

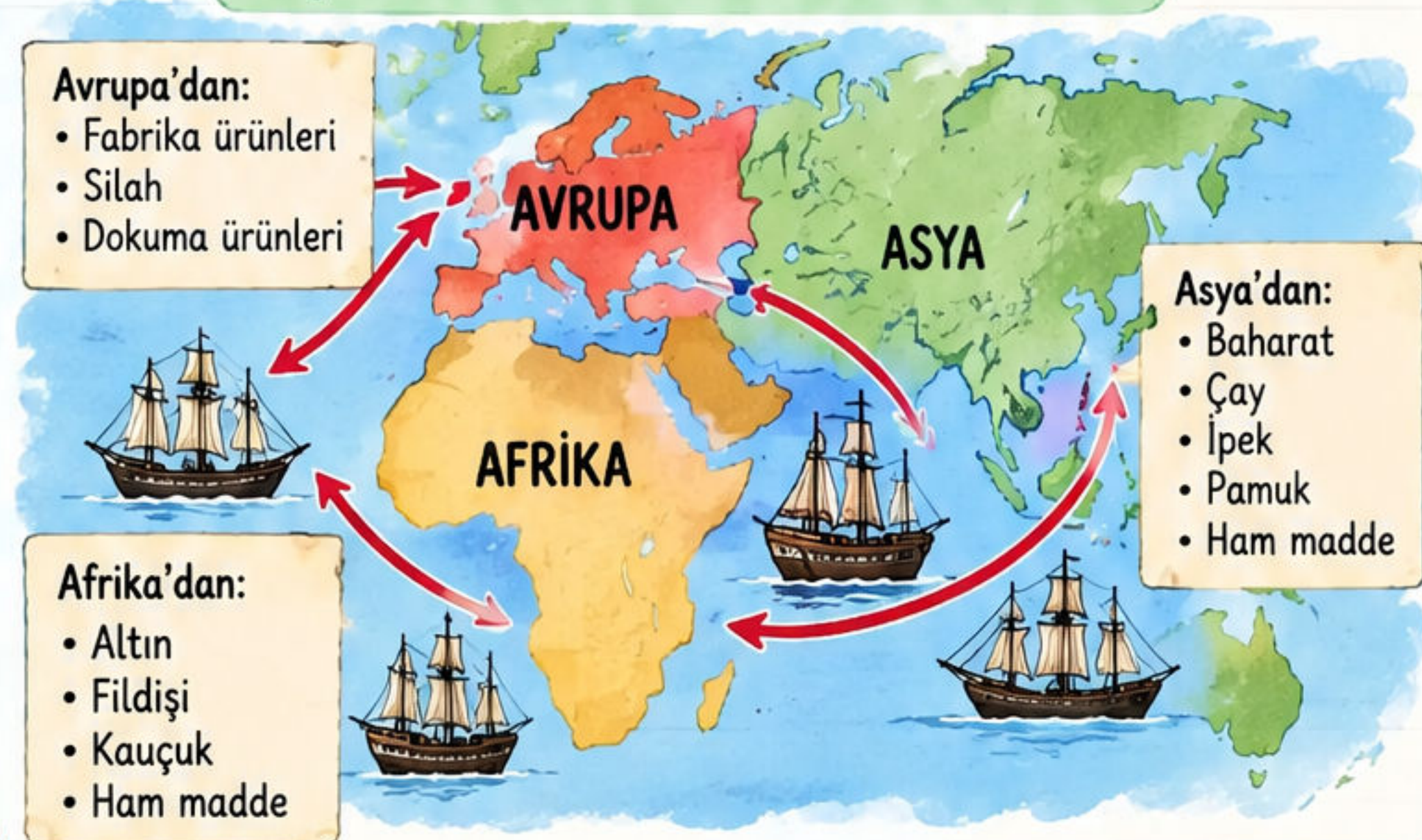

hammadde ve pazar arayışı

sömürgecilik

ÜÇ KITA ARASINDA TİCARET AĞI

GÜNLÜK HAYATLA BAĞLANTI

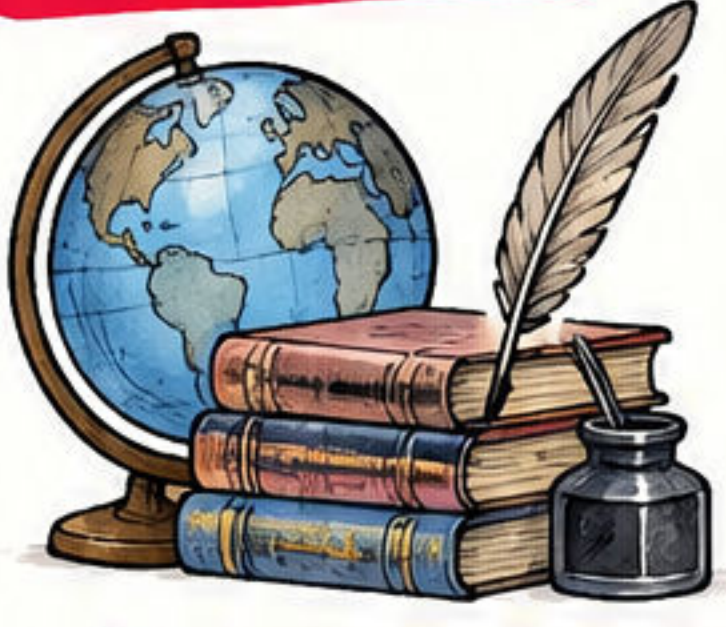

Bir fabrikanın büyümesi neden başka topraklara ilgiyi artırır?

Fabrika büyüdükçe daha fazla hammaddeye ihtiyaç duyar ve daha fazla mal üretir. Bu malları satmak için yeni pazarlar gerekir. Kendi ülkesinde yeterli hammadde ve pazar kalmayınca, başka topraklara yönelir.

Sanayi İnkılabı, sömürgeciliği doğurdu; sömürgecilik ise dünyayı birbirine daha da bağladı.

MİLLİYETÇİLİK VE İMPARATORLUKLAR

Farklı milletler, aynı topraklar... Değişen dünya!

FRANSIZ İHTİLALİ

1789'da başlayan Fransız İhtilali, halkın egemenliği, eşitlik ve milliyetçilik fikirlerini yaydı.

MİLLİYETÇİLİK AKIMI

Milliyetçilik, aynı dil, din, kültür ve tarihi paylaşan insanların tek bir millet çatısı altında devlet kurma isteğidir.

Balkanlarda farklı milletler, kendi ulus devletlerini kurmak için mücadele etmeye başladı.

ULUS-DEVLET FİKRİ

Ulus-devlet fikri, her milletin kendi devletini kurma hakkını savunur. Bu fikir imparatorluklardaki çok uluslu yapıya karşı bir tehdit oluşturdu.

AVRUPA VE BALKANLARDA İMPARATORLUKLAR (19. YÜZYIL)

Başlıca Devletler ve İmparatorluklar

- Osmanlı Devleti
- Avusturya-Macaristan
- Rusya
- Fransa
- Almanya
- Diğer devletler

MİLLİYETÇİLİK → AZINLIK İSYANLARI → SİYASİ PARÇALANMA

Milliyetçilik

Azınlık isyanları

Siyasi parçalanma

OLUMLU FİKİR (Milletler için)

- Halkların kendi kaderini tayin etme hakkını savundu.
- Bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini teşvik etti.
- Kültürel kimliklerin korunmasına katkı sağladı.

İMPARATORLUKLAR İÇİN RİSK

- Çok uluslu yapıyı zayıflattı.
- Azınlık isyanlarını artırdı.
- Toprak kayıplarına ve imparatorlukların dağılmasına neden oldu.

Milliyetçilik eski dünyayı sarsıp, yeni bir çağın kapısını açtı.

Milliyetçilik, imparatorlukları zor durumda bıraktı; Avrupa'nın siyasi haritasını değiştirdi.

BÜYÜK DEVLETLERİN ÇIKAR ÇATIŞMALARI

Aynı dünya,
farklı çıkarlar!

İngiltere

- sömürgelerini korumak ve genişletmek

Dünya ticareti ve deniz yolları İngiltere için hayati öneme sahipti.

Fransa

- Alsas-Loren'i geri almak

1871'de kaybettiği Alsas-Loren'i geri almak, Fransa'nın temel hedefiydi.

Ekonomik Rekabet

Pazar, hammadde ve sömürge yarışı

Siyasi Rekabet

Nüfuz alanları, ittifaklar ve güç dengesi

Almanya

- yeni sömürgeler ve güçlü ekonomi

Sanayileşen Almanya, yeni sömürgeler elde ederek ekonomik gücünü artırmak istiyordu.

Avusturya-Macaristan

- Balkanlarda egemenlik

Balkanlar'da nüfuzunu korumak, imparatorluğun devamı için önemliydi.

Rusya

- Balkanlar, Panslavizm, Boğazlar ve sıcak denizler

Balkanlar'daki Slavları destekleyerek etkisini artırmak, Boğazlar yoluyla sıcak denizlere ulaşmak istiyordu.

Farklı hedefler, aynı coğrafyada büyük bir mücadeleyi doğurdu.

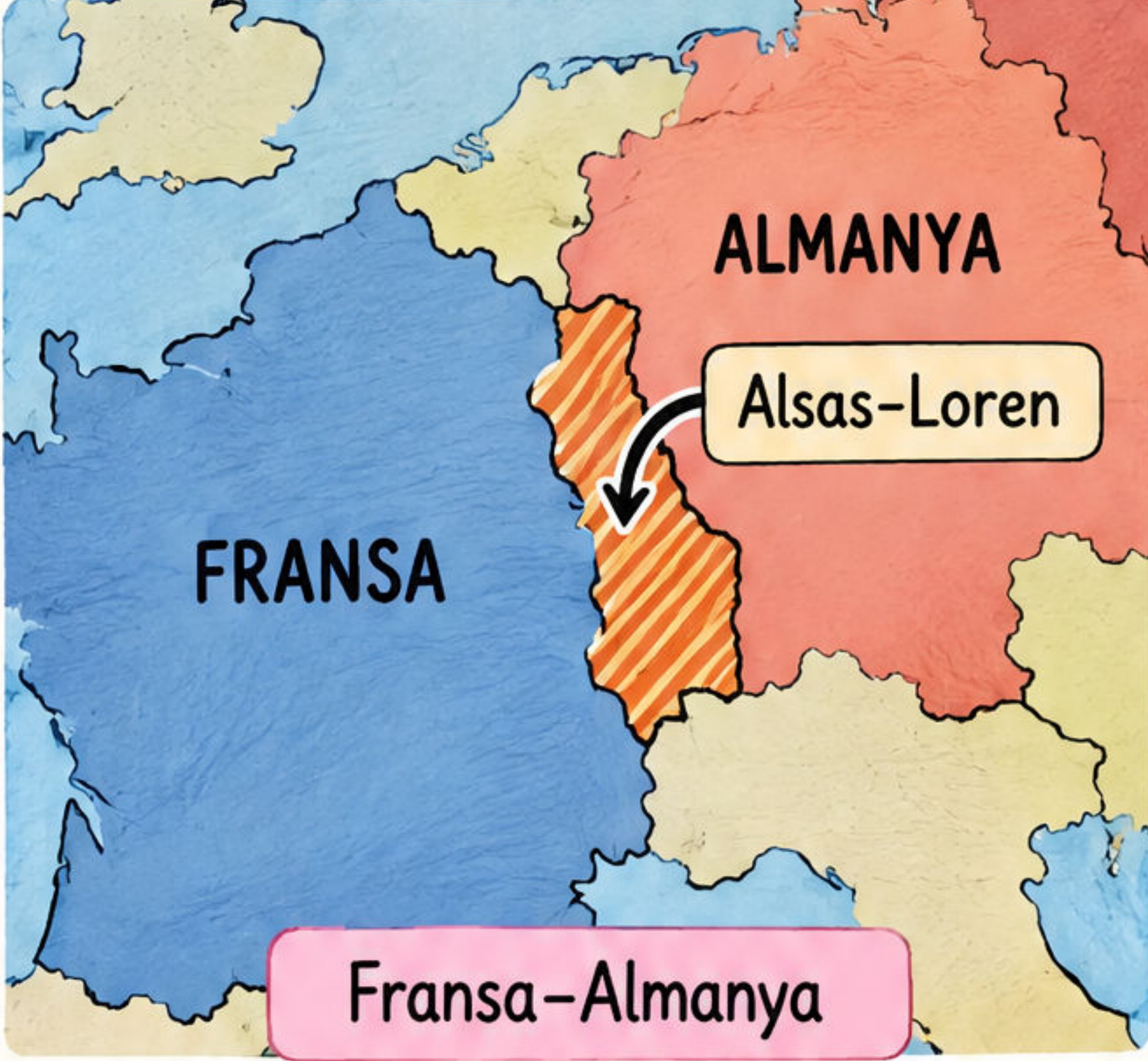

ÖZEL SEBEPLER:

ALSAS-LOREN VE BALKANLAR

Özel sorunlar, büyük savaşları tetikledi.

ALSAS-LOREN SORUNU

Alsas-Loren, zengin yer altı kaynaklarına sahip stratejik bir bölgedir. 1871'de Almanya'nın kontrolüne geçmesi, Fransa'da büyük bir tepki yaratmış ve iki devlet arasında kalıcı bir düşmanlık oluşmuştur.

BALKANLARDA REKABET

Balkanlar, Avusturya-Macaristan ile Rusya'nın nüfuz mücadelesine sahne olmuştur. Rusya, Panславizm politikasıyla Balkanlardaki Slav halklarını kendi etkisi altına almak isterken, Avusturya-Macaristan bölgedeki gücünü artırmaya çalışmıştır. Bu rekabet, Osmanlı Devleti'ni de zor durumda bırakmıştır.

UNUTMA!

Özel sebep, belirli devletler arasındaki somut sorundur.

? SIRA SENDE: ANALİZ ET!

Haritadaki iki çatışma hangi devletleri karşı karşıya getirmiştir?

- 1) _____
- 2) _____

Küçük gibi görünen sorunlar, büyük savaşların başlamasında etkili oldu.

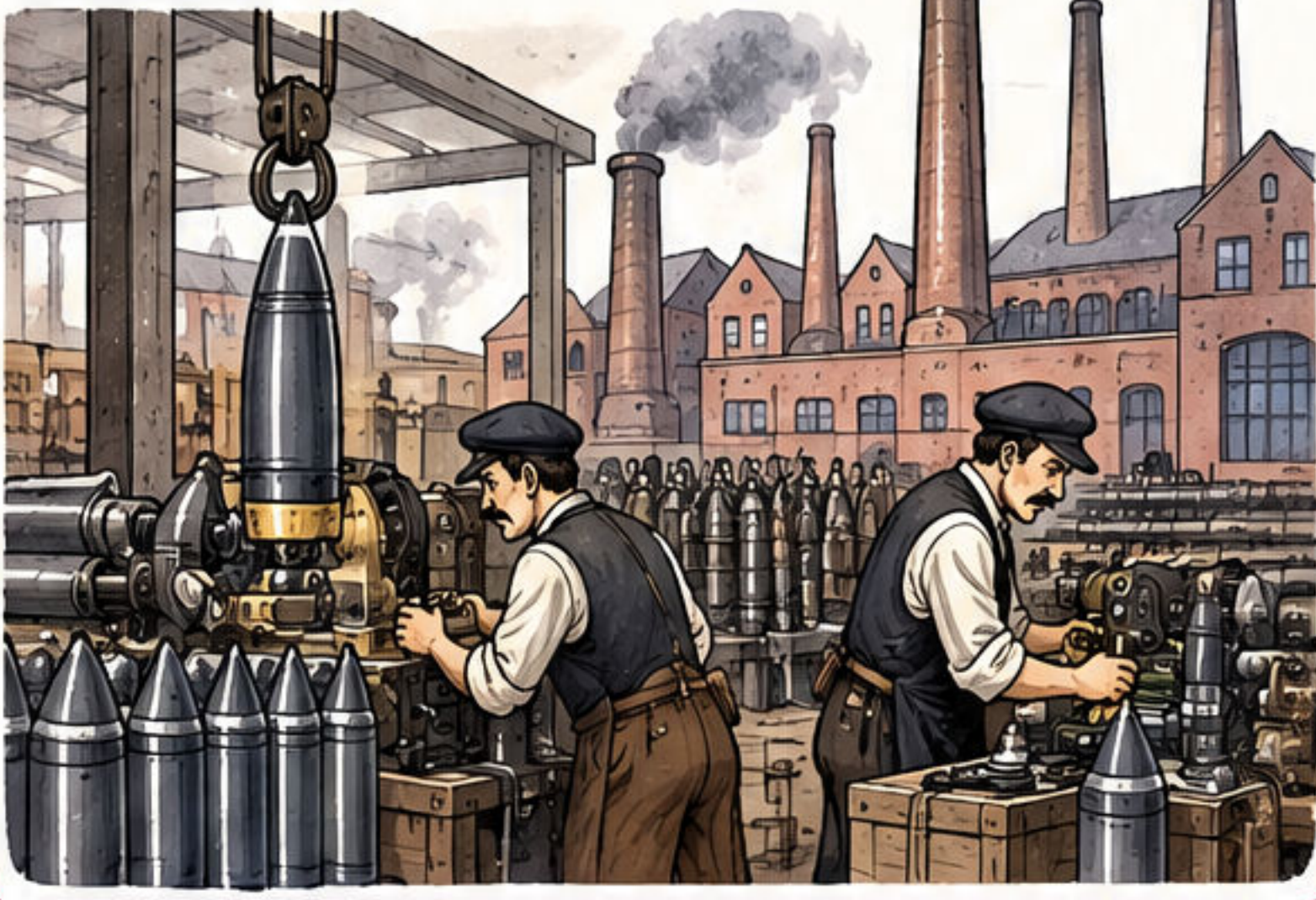

SİLAHLANMA YARIŞI VE GÜVENSİZLİK

Daha çok silah, daha çok kuşku, daha yakın savaş...

Silahlanma yarışı

19. yüzyılda Avrupa devletleri, gücünü artırmak için silahlanmaya büyük önem verdi. Devletler, olası bir savaşa karşı daha fazla silah, daha güçlü ordu ve donanma kurmak için yarışa girdi. Bu yarış, ülkeler arasında güvensizliği artırdı.

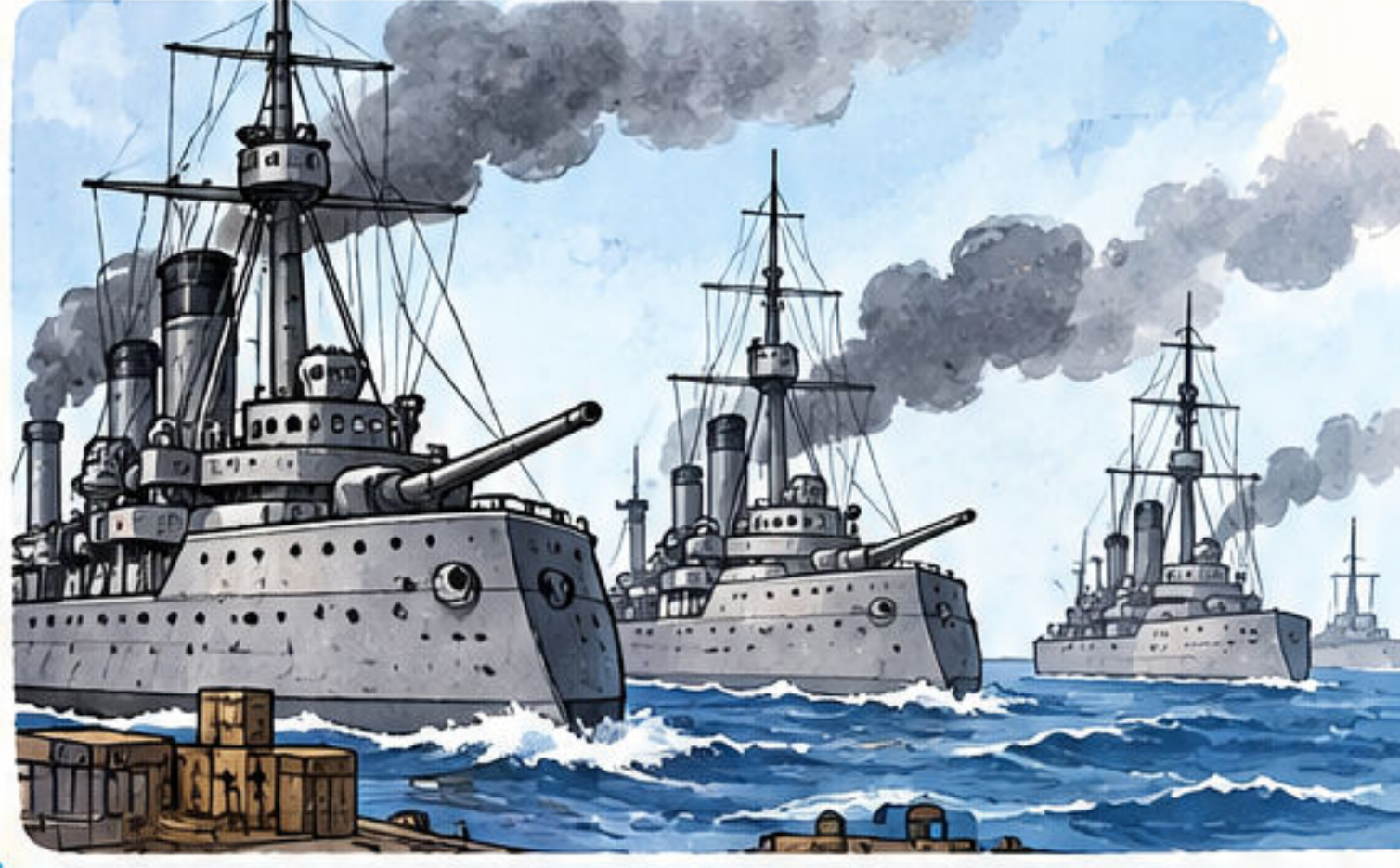

Ordular büyüdü

Daha fazla asker, daha modern silahlar, daha güçlü ordular...

Donanmalar güçlendi

Devletler, denizlerde de üstünlük sağlamak için güçlü donanmalar kurdu. Zırhlı gemiler yapıldı, donanma yarışı kızıştı.

Güven azaldı

Devletler, birbirinin silahlanmasını tehdit olarak gördü. Bu durum, ülkeler arasındaki güveni azalttı ve gerginliği artırdı.

Savaş hazırlığı

Devletler, sürekli savaş planları yaptı, sınırlarda asker yığdı ve olası bir savaşa karşı hazırlıklarını tamamladı.

Neden - Sonuç

Rekabet

silahlanma

gerginlik

savaş ihtimali

Silahlanma yarışı, Avrupa'yı daha güvensiz bir hâle getirdi ve büyük bir savaşın zeminini hazırladı.

SAVAŞ ÖNCESİ BLOKLAR

Dünya
savaşına
giden yol
ittifaklarla
şekillendi.

ÜÇLÜ İTTİFAK

1882

Almanya

Avusturya-
Macaristan

İtalya

ÜÇLÜ İTİLAF

1907

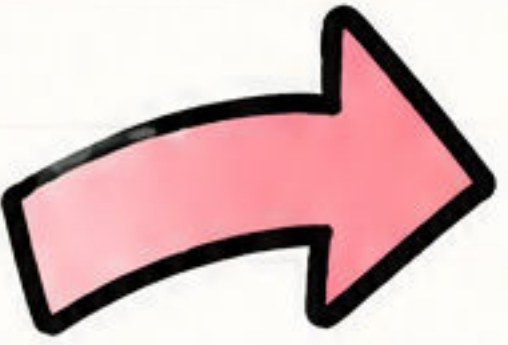
İngiltere

Fransa

Rusya

Savaş öncesi ittifaklar üçer devletten oluşuyordu.

DİKKAT!

İttifak adı ile savaş sırasındaki devlet adını karıştıрма.

İttifaklar, küçük bir krizin dünya savaşına dönüşmesinde etkili oldu.

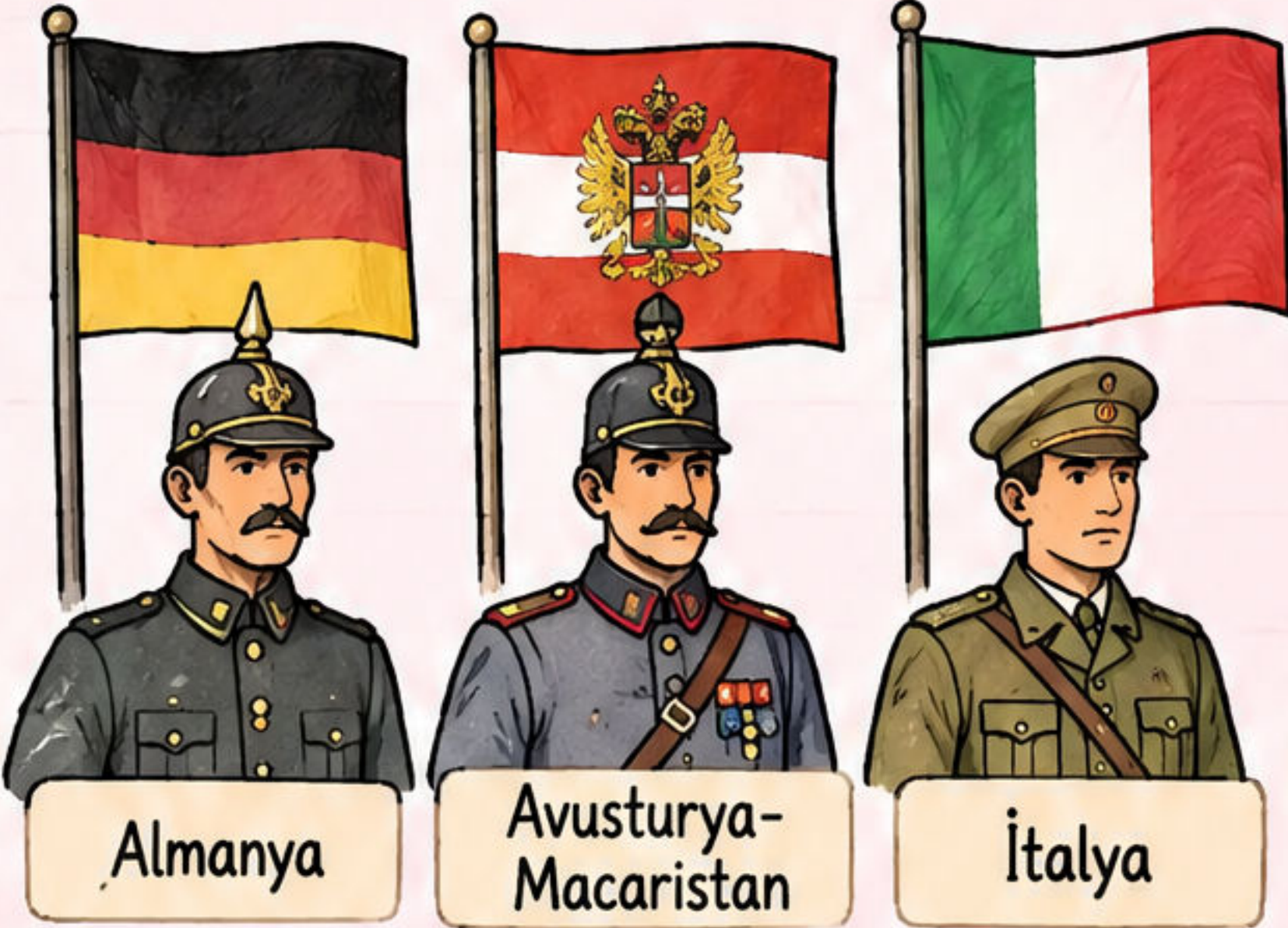
SAVAŞ SIRASINDA BLOKLAR DEĞİŞTİ

Savaş süreci devletleri yeniden şekillendirdi.

Savaş öncesi

Üçlü İttifak

Almanya + Avusturya-Macaristan + İtalya

Savaş sırasında

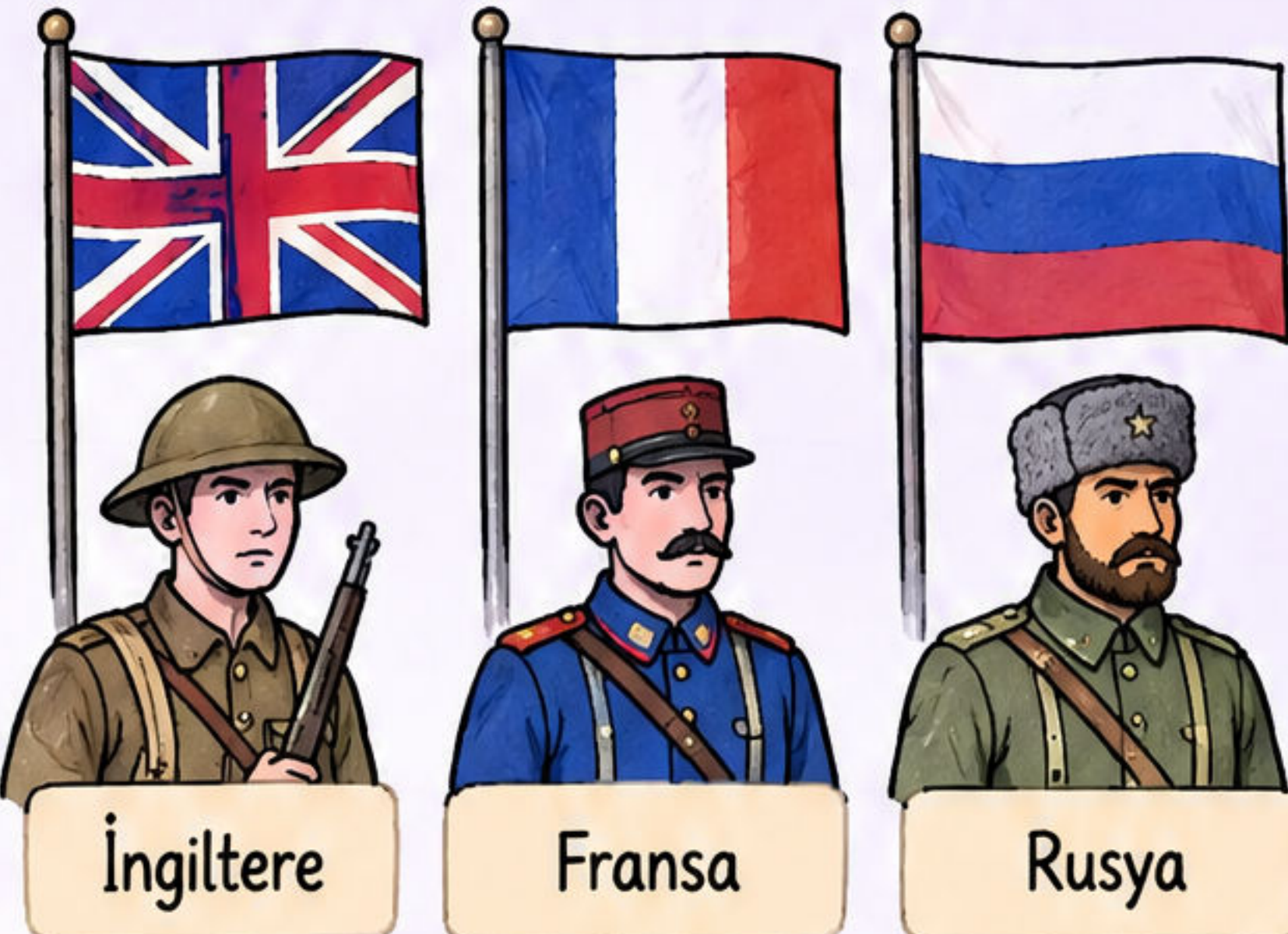
İttifak Devletleri

Almanya + Avusturya-Macaristan + Osmanlı + Bulgaristan

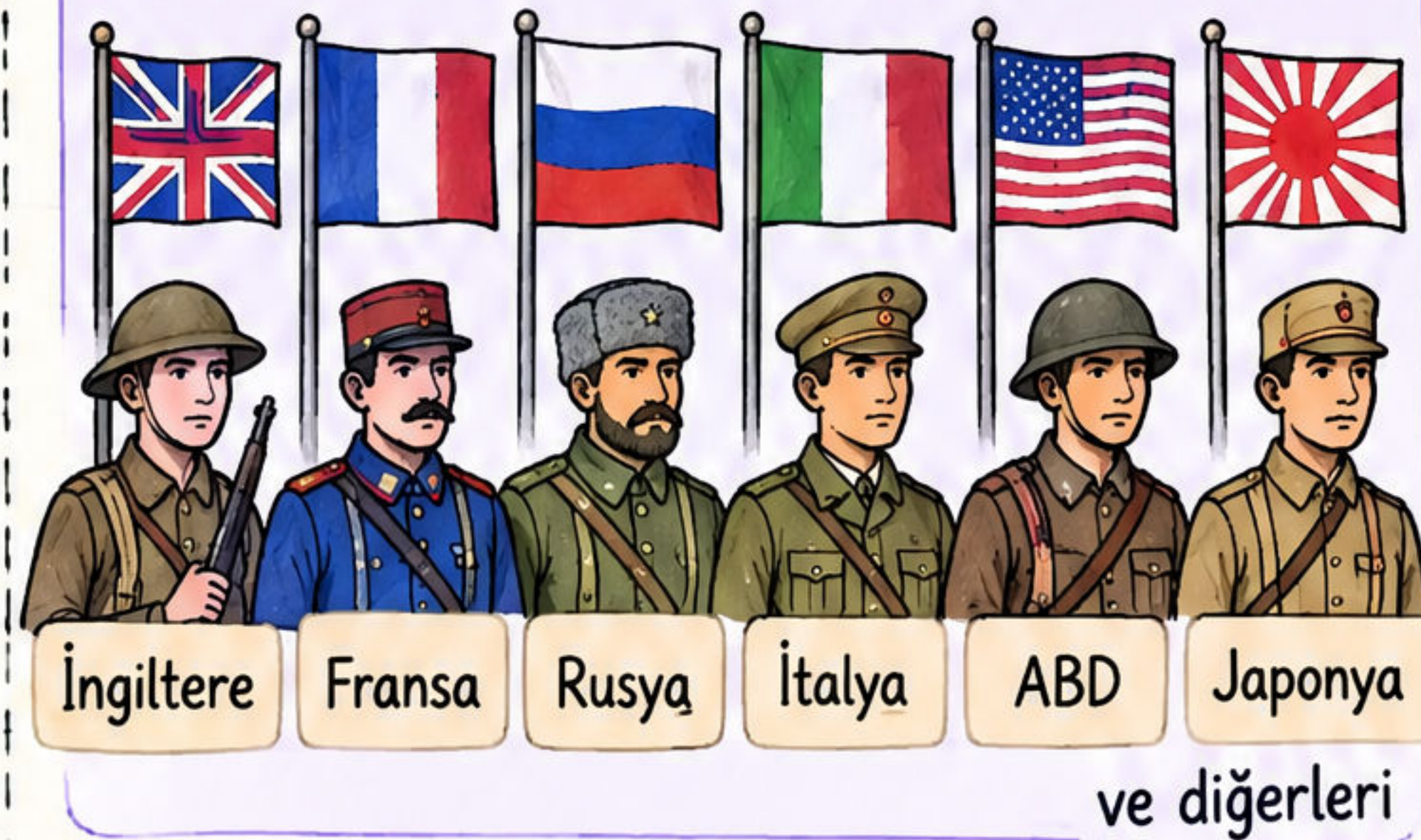
Üçlü İtilaf

İngiltere + Fransa + Rusya

İtilaf Devletleri

İngiltere + Fransa + Rusya + İtalya + ABD + Japonya ve diğerleri

! İtalya taraf değiştirdi.

Savaş sırasında yeni devletler katıldığı için üye listeleri değişti.

İTALYA NEDEN TARAF DEĞİŞTİ?

Daha fazla toprak, daha güçlü bir İtalya!

Üçlü İttifak'tan ayrıldı

ALMANYA

AVUSTURYA-MACARİSTAN

İTALYA

1882'de Almanya ve Avusturya-Macaristan ile kurduğu Üçlü İttifak'a rağmen, İtalya çıkarlarının yeterince korunmadığını düşünerek bu ittifaktan ayrıldı.

İngiltere'den yardım aldı

İtalya, İtilaf Devletleri ile gizli görüşmeler yaparak İngiltere'den diplomatik destek ve vaatler aldı.

Adalar Denizi ve Akdeniz çevresinde vaatler

Dalmaçya kıyılarında topraklar

Bazı adaların verilmesi

Adalar Denizi

Akdeniz

Antalya ve çevresinde nüfuz

İngiltere ve İtilaf Devletleri, İtalya'ya Adalar Denizi ve Akdeniz çevresinde topraklar ve nüfuz alanları vaat etti.

İtilaf Devletleri'ne katıldı

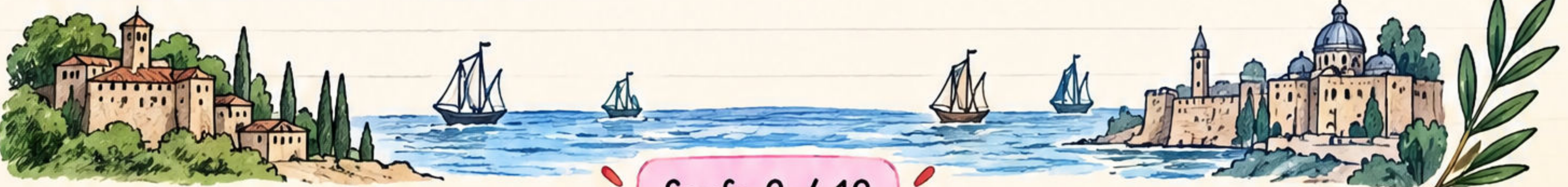

1915'te İtalya, İtilaf Devletleri'ne katılarak Almanya ve Avusturya-Macaristan'a karşı savaşa girdi.

DIKKAT!

İtalya, savaş öncesi ve savaş sırasındaki listelerde farklı yerde gösterilir.

SARAYBOSNA SUİKASTI:

KIVILCIM

Küçük
bir kıvılcım
büyük bir
savaşı
başlattı.

Saraybosna
1914

28 Haziran 1914

Sırp milliyetçisi

Suikast

Avusturya-Macaristan
veliahdı

OLAYIN ÖZETİ

28 Haziran 1914'te Avusturya-Macaristan veliahdı Arşidük Franz Ferdinand, Bosna'nın başkenti Saraybosna'da bir Sırp milliyetçisi tarafından suikasta uğradı. Bu olay, Avusturya-Macaristan'ın Sırbistan'a savaş açmasına ve kısa sürede birçok devletin savaşa katılmasıyla I. Dünya Savaşı'nın başlamasına yol açtı.

28 Temmuz 1914
Sırbistan'a savaş

SAVAŞ İLANI

SAVAŞIN YAYILMA SÜRECİ

Suikast

Avusturya-
Macaristan

Sırbistan

Rusya

Almanya

Fransa

BUZDAĞI MODELİ: GÖRÜNEN VE GİZLİ SEBEPLER

ÖZEL SEBEP

Almanya ile Fransa arasındaki Alsas-Loren sorunu ve büyük devletlerin Balkanlar'daki nüfuz mücadelesi, gerginliği artıran özel sebeplerdi.

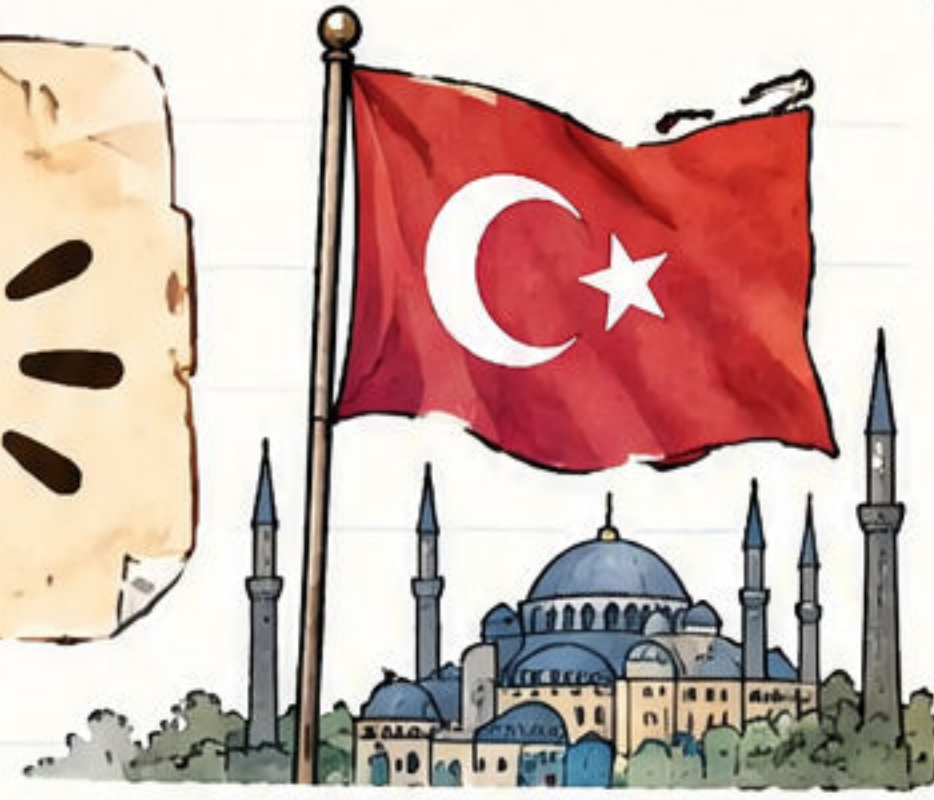

Saraybosna'daki bir suikast, sadece bir insanın hayatını değil, dünya tarihinin seyrini de değiştirdi.

OSMANLI DEVLETİ

NEDEN SAVAŞA GİRDİ?

SON OSMANLI HÜKÜMETİ TOPLANTISI

Osmanlı Devleti, devletin geleceği için savaşa girme kararı aldı.

OSMANLI DEVLETİ'NİN SAVAŞA GİRME NEDENLERİ

Siyasi yalnızlıktan kurtulma

Balkan Savaşları'nda kaybedilen toprakları geri alma

Kapitülasyonları kaldırma

Almanya'nın savaşı kazanacağına inanma

SAVAŞA GİRİŞ SÜRECİ

2 Ağustos 1914

Almanya ile gizli ittifak

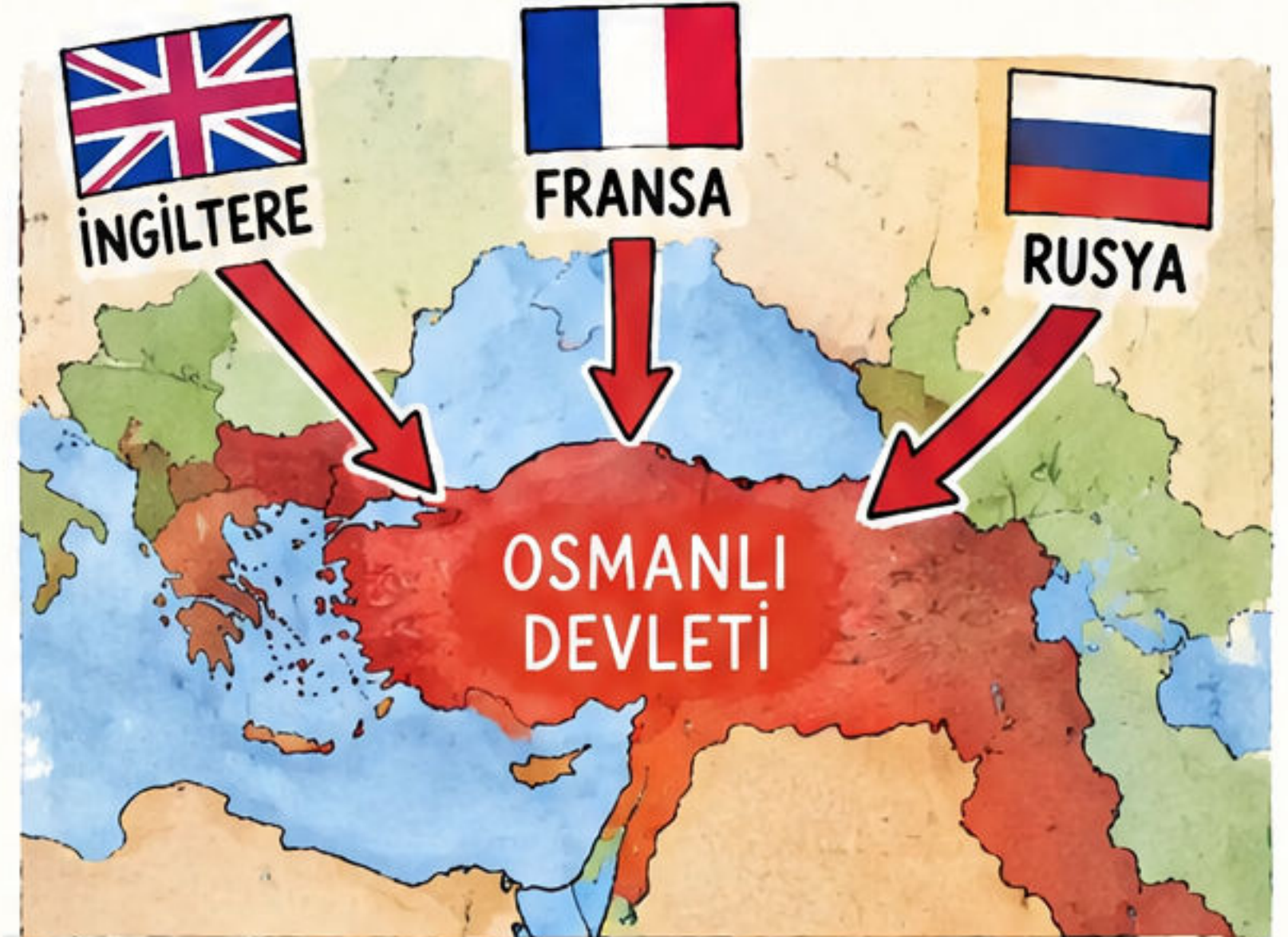
Ekim 1914

savaşa resmen giriş

Osmanlı donanmasının Karadeniz'deki saldırıları sonrası savaş resmen başladı.

İTİLAFLAR DEVLETLERİ'NİN PLANI

İtilaf Devletleri Osmanlı topraklarını paylaşmak istiyordu.

SONUÇ

Osmanlı Devleti, bu beklentilerle savaşa girdi ancak savaş, devletin yıkılışını hızlandırdı.

Yanlış hesaplar, koca bir imparatorluğu sonuna götürdü.

ALMANYA'NIN OSMANLI PLANI

Ortak çıkarlar savaşta birleştirdi.

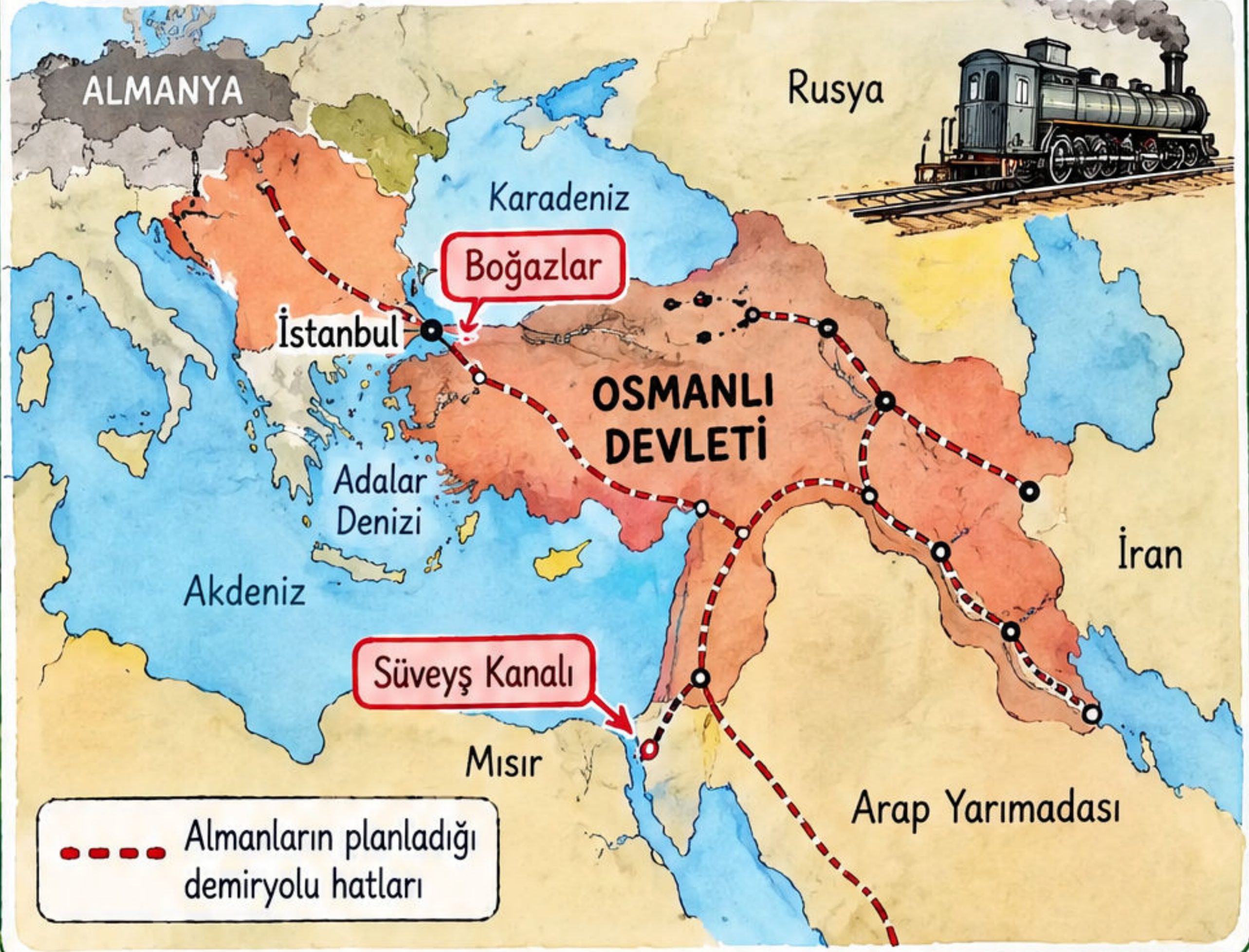
NEDEN OSMANLI?

Almanya, Osmanlı Devleti'ni kendi çıkarları için önemli görüyordu. Osmanlı toprakları, Almanya'nın doğuya açılma planlarında kilit bir konumdaydı.

Almanya ve Osmanlı Devleti savaşta ittifak yaptı. (1914)

ALMANYA'NIN GÖZÜ OSMANLI TOPRAKLARINDA

ALMANYA'NIN OSMANLI ÜZERİNDEKİ PLANLARI

Boğazlar

Boğazları kontrol ederek Rusya'ya ulaşımı engellemek istiyordu.

Süveyş Kanalı

Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek İngiltere'nin sömürge yollarını tehdit etmek istiyordu.

Halifelik makamının dinî gücü

Halifenin dinî nüfuzunu kullanarak İslam dünyasını kendi yanında savaşa çekmeyi hedefliyordu.

Yer altı ve yer üstü zenginlikleri

Osmanlı topraklarındaki petrol, maden ve tarım ürünleri gibi zenginliklere ulaşmak istiyordu.

Yeni cepheler açarak yükü hafifletme

Osmanlı'yı savaşa sokarak İtilaf Devletleri karşısında yeni cepheler açmak ve üzerindeki yükü hafifletmek istiyordu.

OSMANLI İÇİN İTTİFAK

- ✓ Devletin toprak bütünlüğünü koruma umudu doğdu.
- ✓ Almanya'dan askerî ve teknik destek sağlandı.
- ✓ İtilaf Devletleri'ne karşı güçlü bir müttefik kazandı.
- ✓ Yıkılmayı önlemek için son bir fırsat olarak görüldü.

Ortak çıkarlar savaşta buluştu.

ALMANYA İÇİN STRATEJİK ÇIKAR

- ✓ Doğuya açılma ve demiryolu projelerini gerçekleştirme imkânı buldu.
- ✓ Hammadde ve pazar kaynaklarına ulaşmayı hedefledi.
- ✓ İngiltere ve Rusya'nın gücünü dengelemek istedi.
- ✓ İslam dünyasını kendi yanında savaşa çekmeyi planladı.

Almanya, Osmanlı'yı bir müttefikten daha fazlası olarak, stratejik bir araç olarak gördü.

SAVAŞA GİDEN YOL:

ZAMAN ŞERİDİ

Küçük olaylar, büyük savaşları başlatır.

1870

İtalya siyasi birliğini tamamladı.

1871

Almanya siyasi birliğini tamamladı.

1882

Üçlü İttifak kuruldu.

1907

Üçlü İtilaf kuruldu.

28 Haziran 1914

Saraybosna Suikastı.

28 Temmuz 1914

Avusturya-Macaristan Sırbistan'a savaş açtı.

SIRA SENDE!

Olayları oluş sırasına göre numaralandır.

☐

1870 – İtalya siyasi birliğini tamamladı.

☐

1907 – Üçlü İtilaf kuruldu.

☐

1871 – Almanya siyasi birliğini tamamladı.

☐

28 Haziran 1914 – Saraybosna Suikastı.

☐

1882 – Üçlü İttifak kuruldu.

☐

28 Temmuz 1914 – Avusturya-Macaristan Sırbistan'a savaş açtı.

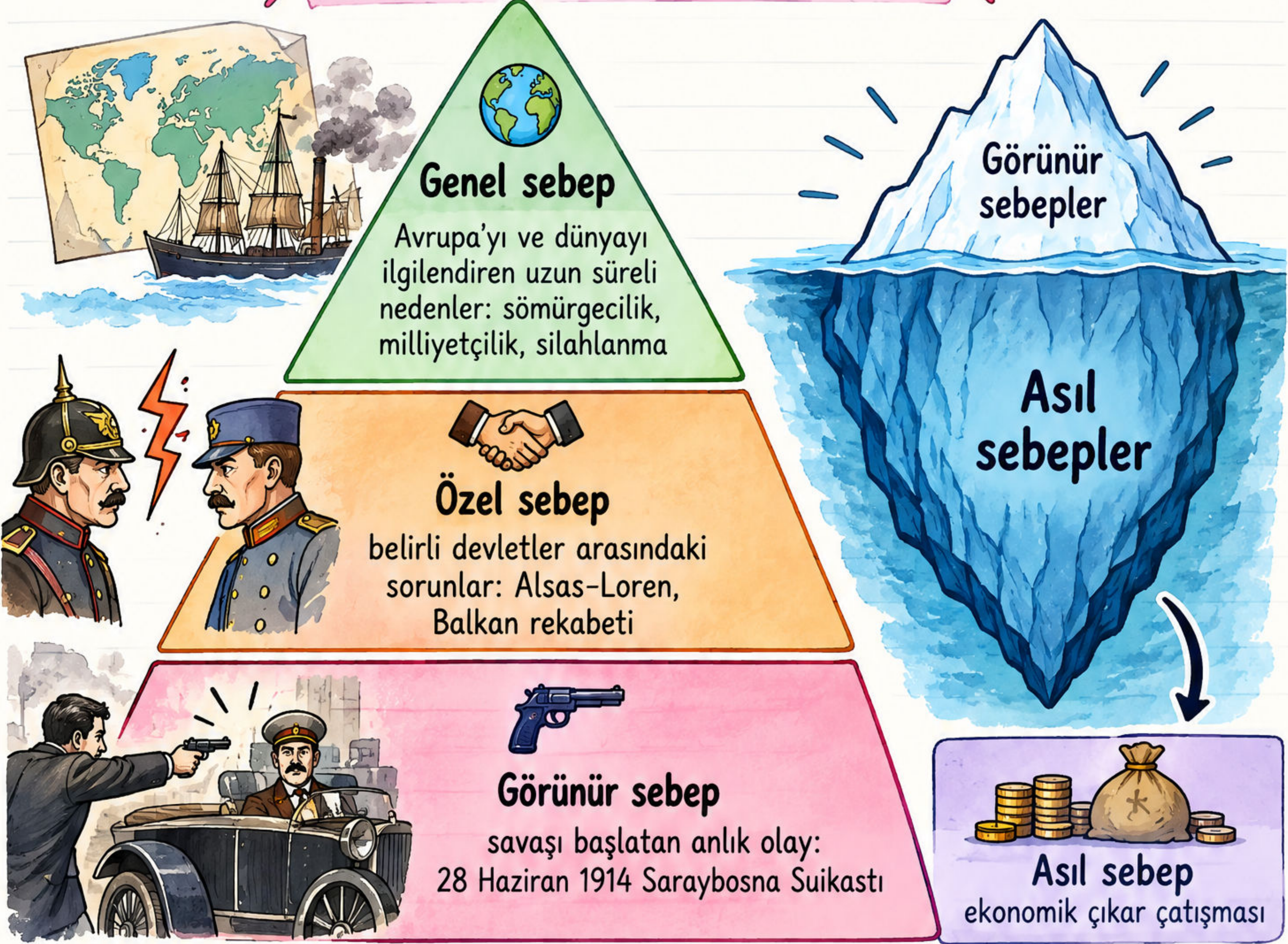

SEBEP KATMANLARI

Küçük olaylar, büyük savaşları tetikleyebilir.

I. DÜNYA SAVAŞI'NIN SEBEPLERİ

Suikast kıvılcımdır; birikmiş rekabet asıl yangındır.

Bir örneği kendi cümlele açıkla.

Tarihi olayların arkasında birden fazla sebep bulunur.

Tarihi
Doğru Bil
Geleceği
Doğru Anla!

SINAVDA SIK KARIŞTIRILANLAR

1 Üçlü İttifak

- savaş öncesi
- 3 devlet

Almanya

Avusturya-
Macaristan

İtalya

VS

İttifak Devletleri

- savaş sırasındaki blok

Almanya

Avusturya-
Macaristan

İtalya

2 Üçlü İtilaf

- savaş öncesi
- 3 devlet

İngiltere

Fransa

Rusya

VS

İtilaf Devletleri

- savaş sırasında genişleyen blok

İngiltere

Fransa

Rusya

3 Genel sebep

- geniş ve uzun süreli

Özel sebep

- belirli devletler arasındaki sorun

4 Asıl sebep

- ekonomik çıkar çatışması

VS

Görünür sebep

- Saraybosna Suikastı

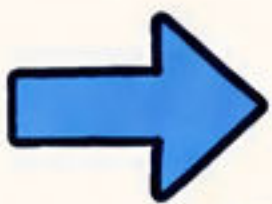

5 İtalya

- önce İttifak, savaş sırasında İtilaf

Önce İttifak

Savaş sırasında İtilaf

Kendi örneğini yaz.

LGS ATÖLYESİ:

BİLGİ VE YORUM

Geçmiş
anlamak,
geleceği
daha iyi
kurmaktır.

1

1882'de kurulan, Almanya-Avusturya-Macaristan-İtalya'dan oluşan ittifakın adı nedir?

A

B

C

D

2

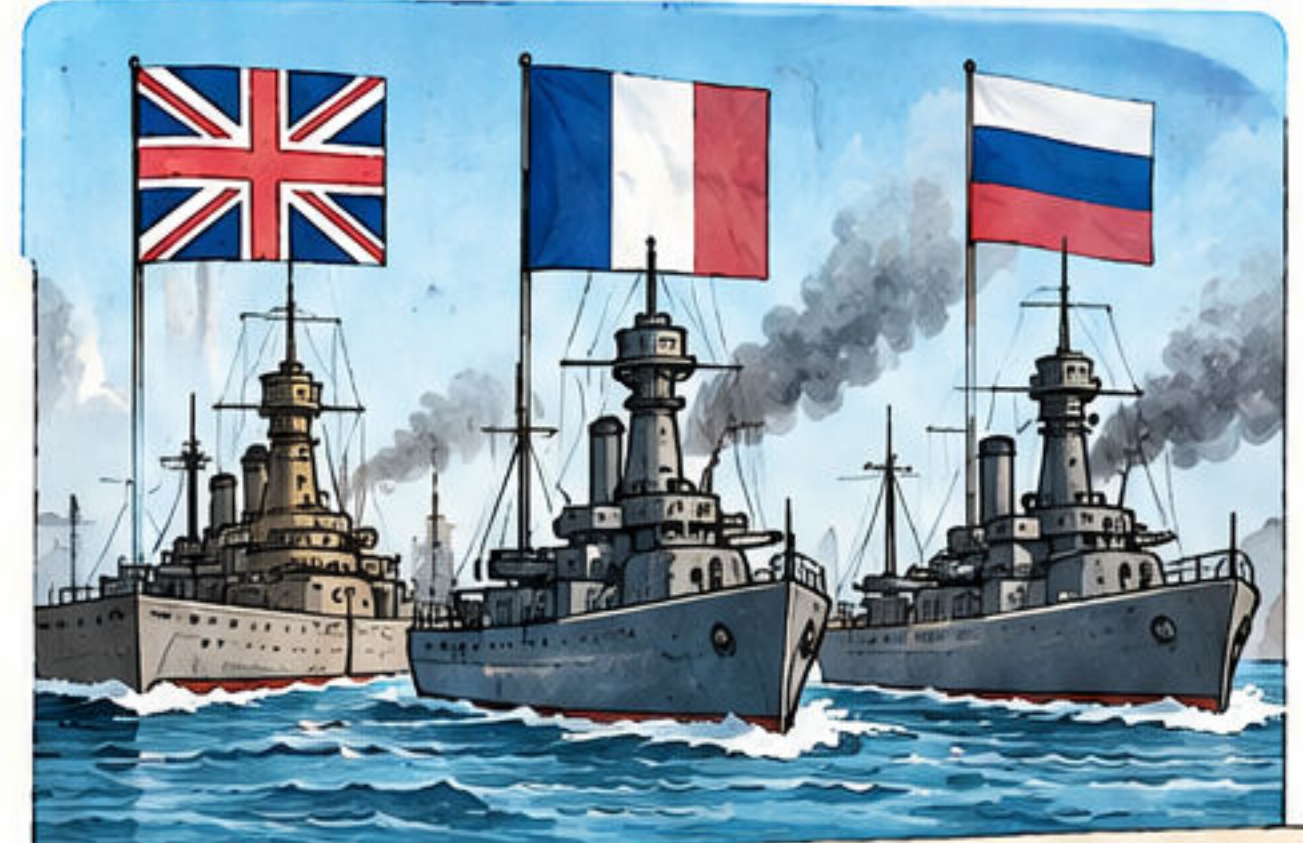
İtilaf Devletleri Osmanlı'yı kendi yanına almamıştır. Bu durum hangi sonuca kanıttır?

A

B

C

D

İtilaf Devletleri, savaş öncesinde ittifaklarını güçlendirmiştir.

3

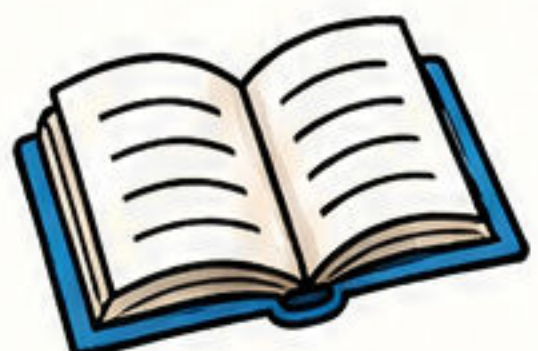
Saraybosna Suikastı'nın savaşın başlamasındaki rolü nedir?

4

Asıl sebep ile görünür sebep arasındaki farkı yazınız.

Cevaplarını
gerekçelendir.

Tarihten ders çıkar, daha güçlü bir gelecek kur!

ETKİNLİK SAYFASI

Tarihi
öğren,
daha iyi
anla!

A Eşleştir!

Aşağıdaki devletleri, ilgili hedef veya çıkarlarıyla eşleştiriniz.

Rusya

Panslavizm ve sıcak denizler

Almanya

Jeopolitik ve ekonomik çıkar

Fransa

Alsas-Loren

Avusturya-Macaristan

Balkanlarda egemenlik

B Doğru mu, yanlış mı?

Aşağıdaki ifadelerin doğru mu yoksa yanlış mı olduğunu işaretleyiniz.

- 1882 yılında Almanya, Avusturya-Macaristan ve İtalya arasında Üçlü İttifak kurulmuştur.
- 1907 yılında İngiltere, Fransa ve Rusya arasında Üçlü İtilaf oluşmuştur.
- İtalya, başlangıçta Üçlü İttifak'ta yer almasına rağmen I. Dünya Savaşı'nda daha sonra İtilaf Devletleri'nin yanında yer almıştır.
- Saraybosna Suikastı, I. Dünya Savaşı'nın çıkmasında doğrudan etkili olan olaylardan biridir.

Doğru

Yanlış

☐☐☐☐☐☐☐☐

C Boşluk doldur!

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri kutudaki uygun kelimelerle tamamlayınız.

Sömürgecilik

Panslavizm

kapitülasyon

ekonomik

- Avrupa devletlerinin, hammadde kaynaklarına ulaşmak ve yeni pazarlar bulmak için başka kıtalara yönelmesi _____ olarak adlandırılır.
- Rusya'nın, Slav milletlerini birleştirmeyi amaçlayan siyasetine _____ denir.
- Osmanlı Devleti'nin, yabancı devletlere tanıdığı ticari ayrıcalıklara _____ denir.
- Sanayi İnkılabı sonrasında devletlerin _____ çıkarları, dış politika hedeflerinde önemli bir rol oynamıştır.

D Cephe değil, sebep!

Aşağıdaki olayların I. Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında hangisine (genel, özel, görünür) ait olduğunu yazınız.

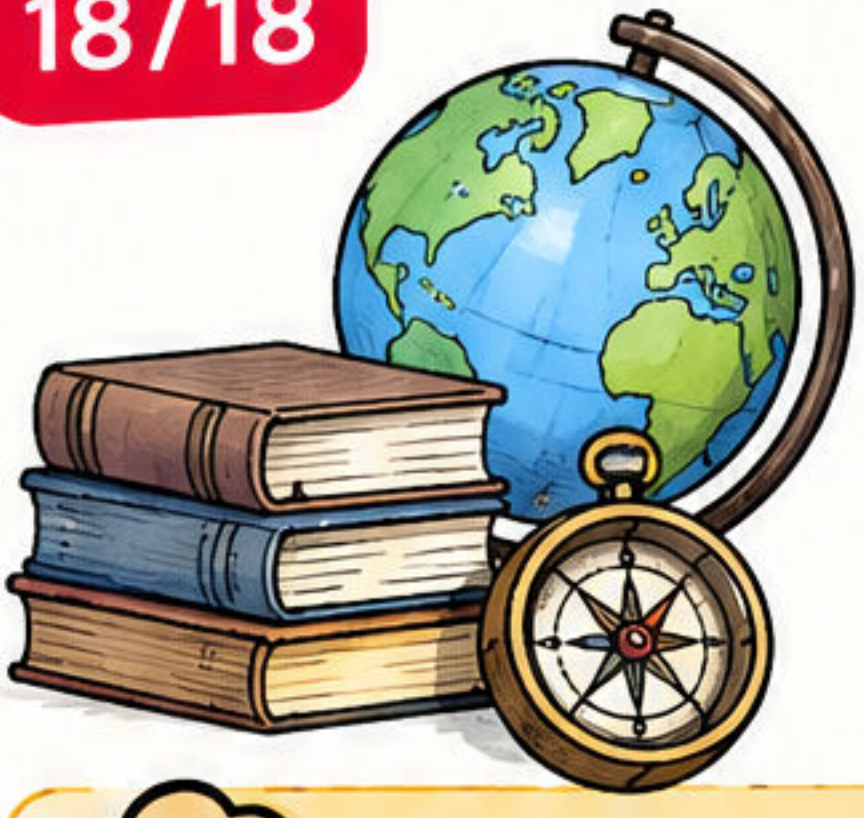
Genel Neden

Özel Neden

Görünür Neden

- Sanayi İnkılabı'nın yol açtığı rekabet → _____
- Almanya'nın yayılmacı politikası → _____
- Sömürgecilik yarışı → _____
- Saraybosna Suikastı → _____

TEKRAR VE ÖZ DEĞERLENDİRME

Geçmiş
anlamak,
daha iyi
yarınlar içindir.

Neden-sonuç:

Sömürgecilik ve ekonomik çıkar çatışması savaşa nasıl zemin hazırladı?

Kısa cevap:

Saraybosna Suikastı neden görünür sebeptir?

Bir cümlede açıkla:

İtalya'nın taraf değiştirmesi

Karşılaştır:

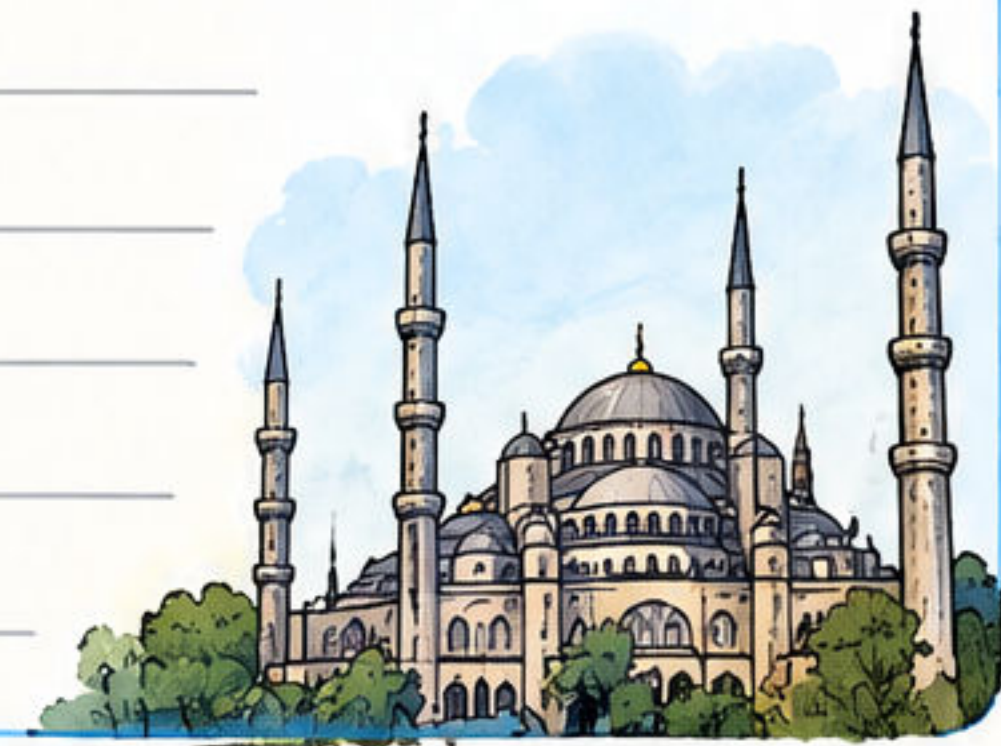
Üçlü İttifak ile İttifak Devletleri

Üçlü İttifak	İttifak Devletleri
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

Kendi cümlele:

Osmanlı Devleti neden Almanya'ya yaklaştı?

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

- ☐ Genel, özel ve görünür sebebi ayırıyorum.
- ☐ İttifak ve İtilaf listelerini ayırıyorum.
- ☐ İtalya'nın değişimini açıklıyorum.
- ☐ Osmanlı'nın savaşa giriş nedenlerini biliyorum.
- ☐ Adalar Denizi kullanımını doğru yapıyorum.

Bu konudan aklımda kalan en önemli ilişki:

Tarihten öğrendiklerin, geleceğini aydınlatır.

ÖĞRETMEN CEVAP ANAHTARI

Sayfa 16-18 etkinliklerinin cevapları

SAYFA 16:

- 1 Üçlü İttifak.
- 2 İtilaf Devletleri Osmanlı topraklarını paylaşmayı planlıyordu.
- 3 Saraybosna Suikastı savaşı başlatan görünür sebeptir; ittifaklar zinciri savaşı yaydı.
- 4 Asıl sebep ekonomik çıkar çatışmasıdır; görünür sebep Saraybosna Suikastı'dır.

SAYFA 17:

- A** Rusya-Panslavizm ve sıcak denizler; Almanya-jeopolitik ve ekonomik çıkar; Fransa-Alsas-Loren; Avusturya-Macaristan-Balkanlarda egemenlik.
- B** 1 D, 2 D, 3 D, 4 D.
- C** 1 Sömürgecilik, 2 Panslavizm, 3 Kapitülasyon, 4 ekonomik.
- D** Sanayi rekabeti-genel; Almanya'nın yayılmacı politikası-genel; sömürgecilik yarışı-genel; Saraybosna Suikastı-görünür.

SAYFA 18:

Sömürgecilik ve ekonomik çıkar çatışması hammadde-pazar rekabetini artırdı; Saraybosna Suikastı anlık kıvılcımdır; Üçlü İttifak 1882'deki savaş öncesi üçlü bloktur, İttifak Devletleri savaş sırasındaki genişlemiş bloktur; İtalya İttifak'tan ayrılıp İtilaf'a geçti; Osmanlı siyasi yalnızlık, toprakları geri alma, kapitülasyonları kaldırma ve Almanya'nın kazanacağı düşüncesiyle Almanya'ya yaklaştı.

Not: Açık uçlu cevaplarda aynı anlamı taşıyan gerekçeli yanıtlar kabul edilir.

Tarih bilen nesiller, daha güçlü bir geleceğe yürür.

Sayfa 19 / 19